

AYT

TARİH

K O N U Ö Z E T L İ S O R U B A N K A S I

Aycan Söylemez

- Kavramlarla Konu Özeti
- Kazanım Odaklı Konu Testi
- Kazandıran ÖSYM Testi
- Kurgusal Beceri Temelli Testler
- Kişiye Özel Kazanım Tarama Testi

 TARİH ÖĞRETMENİM'den

**DETAYLI
VIDEO
ÇÖZÜMLÜ**

4K
YAYINLARI

Sevgili Öğrenciler;

Çıkışmış olduğunuz YKS yolculuğu uzun ve zorlu bir süreç. Hepinizin amacı üniversite sınavında başarılı olmak ve yaşamınızı anlamlı kılacak bir yüksek öğretim programına yerleşmek. Bu amaca ulaşmak; çok sayıda ve sistemli soru çözmeyi, sık sık tekrar yapmayı gerektirmektedir. Elinizde tutmuş olduğunuz bu kitap yolculuğunuz esnasında size eşlik etmek, karşılaşılabileceğiniz güçlüklerle mücadele etmenizde yardımcı olmak amacıyla hazırlandı.

Lise müfredatının tamamını kapsayan konular ve ÖSYM tarzı sorular, düşündürmeye ve yorumlama gücünü artırmaya yönelik yeni nesil soru tipleri sizler için AYT sınavına yönelik hazırlanan bu kitapta bir araya getirildi.

4K

1

Kavramlarla Konu Özeti bölümünde konuların temel mantığı, kazanımların tanımladığı içerik aşılmadan, özet şeklinde sade bir anlatımla sunulmuştur.

2

Kazanım Odaklı Konu Testi bölümünün odak noktasında Milli Eğitim Bakanlığı Öğretim Programı'nda yer alan kazanımlar yer almakta olup bu testlerde yer alan sorular konuyu öğretici, temel kavramları sorgulayan düzeydedir.

3

Kazandıran ÖSYM Testi özellikle son yıllarda gerçekleştirilen AYT sınavlarında yaşanan değişim ve dönüşümlerin analiz edilmesi sonucunda oluşturulan ve çıkmış sorulara benzer mantıkla kurgulanan sorulardan oluşturulmuştur.

4

Kurgusal Gündelik Hayat Testi temel tarihi ilkelerin gündelik hayattaki rolünü sorgulamayı, bilgiyi yaşam temelli problemlerde kullanabilmeyi ve muhakeme yapma yeteneğini kazandırmayı amaçlayan özgün sorulardan oluşturulmuştur.

5

Kişiyi Özel Kazanım Tarama Testi belirli bölümlerin sonunda yer alan tarama testlerini çözen öğrencilerin, test sonundaki karekodu 4K mobil uygulaması üzerinden okutarak optiğe cevaplarını işaretlemesi ve kazanım karnelerine ulaşması sağlanmaktadır. Öğrencinin sonucuna göre soru havuzumuzdan kişiyi özel Geri Kazanım Testi oluşturularak öğrencilerin eksik konularda kendilerini geliştirmesi hedeflenmektedir.

Hiçbir başarı inanmadan, çalışmadan, zorluklar karşısında yılmadan ve büyük hayaller kurmadan kazanılmamıştır. Sizlere inanıyor ve başarılarınızın daim olmasını diliyorum.

Bu kitabın ortaya çıkmasında beni her daim destekleyen, bana inanan ve güvenen, hayatımda gölgesi yeter dediğim rahmetli babam Ayhan Kılıç'a ve annem Meryem Kılıç'a, ayrıca yürüdüğüm zorlu yollarda beni yalnız bırakmayan eşim Emrah'a ve çocuklarım Boran ile Rengin'e sonsuz teşekkürler, iyi ki varsınız.

Aycan SÖYLEMEZ

Bölüm: 01

Tarih ve Zaman	5
Kazanım Odaklı Konu Testi	7
Kazandıran ÖSYM Testi	11
Kurgusal Beceri Temelli Test	12

Bölüm: 02

İnsanlığın İlk Dönemleri	13
Kazanım Odaklı Konu Testi	17
Kazandıran ÖSYM Testi	21
Kurgusal Beceri Temelli Test	22

Bölüm: 03

Orta Çağ'da Dünya	23
Kazanım Odaklı Konu Testi	25
Kazandıran ÖSYM Testi	27
Kurgusal Beceri Temelli Test	28

Bölüm: 04

İlk ve Orta Çağlarda Türk Dünyası	29
Kazanım Odaklı Konu Testi	31
Kazandıran ÖSYM Testi	35
Kurgusal Beceri Temelli Test	36

Bölüm: 05

İslam Medeniyeti'nin Doğuşu	37
Kazanım Odaklı Konu Testi	41
Kazandıran ÖSYM Testi	45
Kurgusal Beceri Temelli Test	46

Bölüm: 06

Türklerin İslamiyeti Kabulü ve İlk Türk İslam Devletleri	47
Kazanım Odaklı Konu Testi	51
Kazandıran ÖSYM Testi	55
Kurgusal Beceri Temelli Test	56
Kişiyi Özel Kazanım Tarama Testi 1	57

Bölüm: 07

Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiye'si	67
Kazanım Odaklı Konu Testi	71
Kazandıran ÖSYM Testi	75
Kurgusal Beceri Temelli Test	76

Bölüm: 08

Beylikten Devlete Osmanlı Siyaseti (1302 – 1453)	77
Kazanım Odaklı Konu Testi	79
Kazandıran ÖSYM Testi	83
Kurgusal Beceri Temelli Test	84

Bölüm: 09

Dünya Gücü Osmanlı (1453 – 1595)	85
Kazanım Odaklı Konu Testi	89
Kazandıran ÖSYM Testi	93
Kurgusal Beceri Temelli Test	94

Bölüm: 10

Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti (1453 – 1595)	95
Kazanım Odaklı Konu Testi	99
Kazandıran ÖSYM Testi	105
Kurgusal Beceri Temelli Test	106
Kişiyi Özel Kazanım Tarama Testi 2	107

Bölüm: 11

Değişen Dünya Dengeleri Karşısında Osmanlı Siyaseti (1595 – 1774)	117
Kazanım Odaklı Konu Testi	119
Kazandıran ÖSYM Testi	123
Kurgusal Beceri Temelli Test	124

Bölüm: 12

Değişim Çağında Avrupa ve Osmanlı	125
Kazanım Odaklı Konu Testi	129
Kazandıran ÖSYM Testi	133
Kurgusal Beceri Temelli Test	134

Bölüm: 13

Değişim Çağında Avrupa ve Osmanlı	135
Kazanım Odaklı Konu Testi	139
Kazandıran ÖSYM Testi	145
Kurgusal Beceri Temelli Test	146

Bölüm: 14

Devrimler Çağında Değişen Devlet – Toplum İlişkileri	147
Kazanım Odaklı Konu Testi	151
Kazandıran ÖSYM Testi	155
Kurgusal Beceri Temelli Test	156

Bölüm: 15

Sermaye ve Emek	157
Kazanım Odaklı Konu Testi	159
Kazandıran ÖSYM Testi	161
Kurgusal Beceri Temelli Test	162

Bölüm: 16

XIX. ve XX. Yüzyıllarda Değişen Gündelik Hayat	163
Kazanım Odaklı Konu Testi	165
Kazandıran ÖSYM Testi	167
Kurgusal Beceri Temelli Test	168
Kişiyi Özel Kazanım Tarama Testi 3	169

Bölüm: 17

XX. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti ve Dünya	179
Kazanım Odaklı Konu Testi	181
Kazandıran ÖSYM Testi	185
Kurgusal Beceri Temelli Test	186

Bölüm: 18

Milli Mücadele – I	187
Kazanım Odaklı Konu Testi	189
Kazandıran ÖSYM Testi	193
Kurgusal Beceri Temelli Test	194

Bölüm: 19

Milli Mücadele – II	195
Kazanım Odaklı Konu Testi	197
Kazandıran ÖSYM Testi	199
Kurgusal Beceri Temelli Test	200

Bölüm: 20

Atatürkçülük ve Türk İnkılabı	201
Kazanım Odaklı Konu Testi	203
Kazandıran ÖSYM Testi	207
Kurgusal Beceri Temelli Test	208

Bölüm: 21

İki Savaş Arası Dönemde Türkiye ve Dünya (1919 – 1938)	209
Kazanım Odaklı Konu Testi	211
Kazandıran ÖSYM Testi	213
Kurgusal Beceri Temelli Test	214

Bölüm: 22

II. Dünya Savaşı Sürecinde Türkiye ve Dünya	215
Kazanım Odaklı Konu Testi	217
Kazandıran ÖSYM Testi	219
Kurgusal Beceri Temelli Test	220

Bölüm: 23

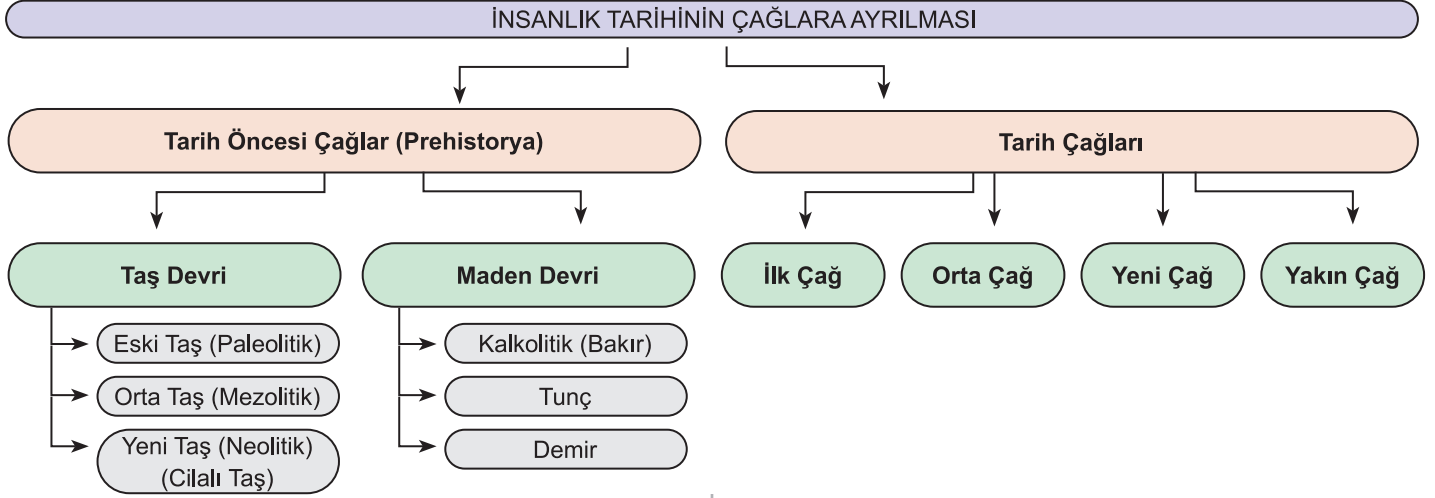
II. Dünya Savaşı Sonrası Türkiye ve Dünya	221
Kazanım Odaklı Konu Testi	223
Kazandıran ÖSYM Testi	225
Kurgusal Beceri Temelli Test	226

Bölüm: 24

Toplumsal Devrim Çağında Dünya ve Türkiye	227
Kazanım Odaklı Konu Testi	229
Kazandıran ÖSYM Testi	231
Kurgusal Beceri Temelli Test	232

Bölüm: 25

XXI. Yüzyılın Eşiğinde Türkiye ve Dünya	233
Kazanım Odaklı Konu Testi	235
Kazandıran ÖSYM Testi	237
Kurgusal Beceri Temelli Test	238
Kişiyi Özel Kazanım Tarama Testi 4	239

TAŞ DEVRİ

İnsanoğlunun yeryüzünde görülmesiyle başlayıp, yazının icadına kadar geçen dönemdir. Bu dönem kendi içerisinde kullanılan araç gereçlerin niteliğine göre Taş devri ve Maden Devri olarak ikiye ayrılır.

ESKİ TAŞ

- İnsanlık tarihinin en uzun devresidir. Bu devri yaşayan insan toplulukları ilkel bir göçebe hayat sürdürmüşlerdir. Ağaç kovuklarında, mağaralarda ve nehir yataklarında yaşamışlardır. İnsanlar tabiatla hazır bulduklarıyla, avcılık ve balıkçılıkla geçinmişlerdir. Antalya'da Karain, Beldibi ve Belbaşı mağaraları, İstanbul'da Yarımburgaz Mağarası Anadolu'da bu döneme ait önemli merkezlerdir. **Yarımburgaz Mağarası Türkiye'de bilinen en eski yerleşim yeridir.** Dünyada Paleolitik Dönem'e ait ilk izlere İspanya'da Altamira, Fransa'da Laskö mağaralarında rastlanmıştır.

ORTA TAŞ

- Bu dönemin sonlarında ateş bulunmuştur. İnsanlar bu sayede soğuktan ve vahşi hayvan saldırılarından korunma, mağaraları aydınlatma, yiyecekleri pişirme olanağı elde etmiştir. Bu durum ateşin, insanların yaşam koşullarının iyileşmesine katkı sağladığını göstermektedir.

YENİ TAŞ

- Bu dönemde toprak işlenerek tarım hayatı başlamış ve köyler kurularak yerleşik hayata geçilmiştir. Yerleşik hayata geçilmesi; toplumsal yaşantının gelişmesine, insanlar arasındaki ilişkileri düzenleyen kuralların konulmasına, mülkiyet kavramının ortaya çıkmasına, ortam hazırlamıştır.
- Diyarbakır'da Çayönü, Gaziantep'de Sakçagözü, Konya'da Catalhöyük bu dönemin önemli merkezleridir.
- Köpek, koyun, keçi ve sığır gibi hayvanlar bu dönemde evcilleştirilmiştir.
- Ateşte pişmiş toprak kap, kacak, çanak ve çömlekler **seramik** sanatının ilk örnekleri olmuştur.
- Bu dönemin sonlarına doğru dokumacılık başlamış, bitki liflerinden elbiseler yapılmıştır.
- Menhir, Dolmen, Tümülüs gibi ilk anıt mezarlar da bu dönemde yapılmıştır.

MADEN DEVRİ

Taş devrinin sonlarına doğru ateşinde yardımıyla maden keşfedilmiştir.

BAKIR (KALKOLİTİK) DEVİR: İlk kullanılan maden bakırdır. İnsanlar bakırdan silah, kap kacak yapımında yararlanmışlardır. Doğada kolay bulunduğu ve kolay işlenen bir maden olduğu için uzun süre kullanılmıştır.

TUNÇ DEVRİ: Tunç; bakır ile kalayın karıştırılması ile elde edilen bakırdan daha sert bir madendir. Tarım ve savaş aletlerinin yapımında kullanılmıştır. Bu dönem şehir devletlerinin kurulmaya başladığı ve ilk büyük devletlerin ortaya çıktığı dönemdir. Devletler arası ticari ilişkilerde bu dönemde başlamıştır.

DEMİR DEVRİ: Demirin kullanılmaya başlanması, insanlık tarihinin ilk ve en önemli buluşu sayılır. Doğada bol bulunmasının yanında kolayca işlenen demir, medeniyetin gelişmesine katkıda bulunmuştur. Madeni para da ilk kez bu dönemde kullanılmıştır, bu da ticareti canlandırmıştır.

TARİHİ DEVİRLER

Yazının kullanıldığı dönemdir. Bu dönemde devirlerin birbirinden ayrılmasında, evrensel nitelikli olaylar ölçüt alınmıştır.

İLK ÇAĞ

- Yazının icadından, **Kavimler Göçü** (375) veya Batı Roma'nın yıkılması (476)'na kadar geçen süredir. Tarih çağlarının en uzun olanıdır.

ORTA ÇAĞ

- Kavimler Göçü veya Batı Roma'nın yıkılışından İstanbul'un fethine kadar geçen süredir.

YENİ ÇAĞ

- İstanbul'un fethinden Fransız İhtilali'ne kadar geçen süredir.
- Bu dönemde; Merkezi krallıklar güçlenmeye başlamıştır. **Sömürgecilik** yaygınlaşmıştır. İmparatorluklar ve güçlü devletler ortaya çıkmıştır. **Coğrafi Keşifler**le birlikte yeni yerler, yeni hayvan ve bitki türleri bulunmuştur. **Sanayi İnkılabı** gerçekleşmiştir.

YAKIN ÇAĞ

- Fransız İhtilali**'nden günümüze kadar süren dönemdir.

İLK ÇAĞ'DA BAŞLICA MEDENİYET HAVZALARI

MEZOPOTAMYA UYGARLIKLARI				
Fırat ve Dicle nehirleri arasında Mezopotamya denir. İklim koşullarının uygun olması; birçok kavmin buraya gelmesine neden olmuştur. Siyasi tarihi Sümerlerle başlar. Sanat eserleri dayanıksız malzeme olan tuğla ve kerpiçten yapılmıştır. Bu nedenle günümüze ulaşamamıştır. Mezopotamya Uygarlığı Anadolu ve Akdeniz uygarlığının temelini oluşturmuştur.				
SÜMER	BABİL	AKAD	ASUR	ELAM
- İlk siyasi örgütlenmeyi yapmışlar, site şehir devletleri şeklinde örgütlenmişlerdir. - Şehirleri patesi veya ensi denilen rahip krallarca yönetilmiştir. - Çivi yazısını bularak, tarihi devirlerin başlamasında etkili olmuşlardır. - Lagaş kralı Urukagina zamanında ilk yazılı kanunları hazırlamışlardır. - Tufan, Yaradılış ve Gılgamış destanları bunlara aittir. - Ziggurat denilen tapınaklarını ibadethane, depo ve gözlemevi olarak kullanmışlardır.	- Sami kökenlidir. - Siyasi yapı mutlak monarşiye dayanır. - Hammurabi Kanunları; kısasa kısas mantığına dayalıdır ve ilk anayasa örneği olarak kabul görür. - Babil Kulesi ile dünyanın yedi harikasından biri olan Asma Bahçeleri, Babil'e aittir. - Persler tarafından yıkılmışlardır.	- Sami kökenlidirler. - Başkentleri Agade şehridir. - Sümerlere son vermiştir. - İlk düzenli ordu ve imparatorluk düzeni bu uygarlığa aittir. - Sümer kültürünü Ön Asya'da yaymışlardır.	- Başkentleri Ninova'dır. - Topraklarının verimsizliği; ticarete önem vermelerine yol açmıştır. - Anadolu'da Karum denilen ticaret merkezlerini kurmuşlardır. - İlk atlı birlikleri oluşturmuşlardır. - Çivi yazısını Anadolu'ya taşımışlardır. Kayseri Kültüpe'de bulunan ve Asurlulara ait olan ticari tabletler bu durumun kanıtıdır. - Anadolu'nun tarihi devirlere geçmesinde etkili olmuşlardır.	- Sami kökenli olan Elamlar, Mezopotamya'nın Güneydoğusunda hüküm sürmüşlerdir. Sümerler'i ortadan kaldırdıktan sonra başkentlerini Sus şehri ilan etmişlerdir. - M.Ö. 7. yüzyılda Asurlular tarafından yıkılmışlardır. - Güzel sanatlar ve süsleme alanında büyük gelişme göstermişlerdir. - İran kültür ve medeniyetinin oluşmasında çok önemli bir role sahiptirler.

ANADOLU UYGARLIKLARI
- Coğrafi konumu, iklim koşulları, göç ve ticaret yolları üzerinde bulunması Anadolu'da birçok uygarlığın kurulmasına neden olmuştur. Mezopotamya uygarlıklarından etkilenmişlerdir. Mezopotamya Uygarlığı Anadolu üzerinden Ege ve Yunanistan'a geçmiştir. - Anadolu'da siyasi birliği M.Ö. III. binde Hattiler kurmuştur. Hattilerin yarattığı kültür Hititlere öncülük etmiştir.

HİTİT	FRİG	LİDYA	URARTU	İYON
- Kızılırmak çevresinde kurulmuşlardır. Başkentleri Hattuşaş'dır. - İlk zamanlar feodal yönetim söz konusu olsa da daha sonra merkezi otorite sağlanmıştır. - Kral başrahip, baş yargıç, başkomutanlık görevlerini kendinde toplamıştır. - Kralın yanında Pankuş Meclisi vardır. Bu meclis kralın yetkilerini sınırlandırmıştır. - Kraliçe Tavananna yönetimde etkilidir. - Sınıflı toplum yapısı vardır. - Hitit yasaları Sümerlerden etkilendirilmiştir. (İnsancıldır.) Bu yasalar aile, mülkiyet ve ticaret gibi alanları kapsamaktadır. - Medeni hukukun temellerini Hititler atmışlardır. - Ekonomileri tarım ve hayvancılığa dayalıdır. - Çok tanrılı dinsel bir inanç vardır. (Bin Tanrı İli) - Tanrılarına hesap vermek için Anılar yazmışlardır. Nesnel tarih yazıcılığının ilk örneğidir. - Asurlulardan aldıkları çivi yazısını kullanmışlardır ve hiyeroglif reim yazısını kullanmışlardır.	- Sakarya çevresinde kurulmuştur. - Başkentleri Gordion'dur. - Tarım toplumdur. Yasaları buna göre şekillenmiştir. (Öküz kesenin saban kıranın cezası ölümdür.) - Kilim dokumacılığı gelişmiştir. (Tapates kilimleri) - Çok tanrılı inanç vardır. En büyük tanrıları ana tanrıça Kibeledir. - En önemli hükümdarı Midas'tır. - Fenike alfabesini kullanmışlardır. - Hitit ve Yunan sanatından etkilenmişlerdir. - Kimmerler tarafından yıkılmışlardır.	- Gediz ve Küçük Menderes arasında kurulmuştur. - Başkentleri Sard'dir. - Ticari amaçlı olarak Efes'ten Ninova'ya kadar olan Kral Yolu'nu kullanmışlardır. - Parayı bularak modern ekonominin temelini atmışlardır. - Ücretli askerlik yapmaları yıkılışlarında etkili olmuştur. - Ölülerini Tümülüslerle gömmüşlerdir. - Fenike alfabesini kullanmışlardır. - Persler tarafından yıkılmışlardır.	- Van gölü çevresinde kurulmuştur. - Başkent Tuşpa'dır. - Asya kökenli Huriler tarafından kurulmuştur. - Ölümden sonra yaşama inanmışlardır. Merdivenle inilen mezarlar yapmışlar, ölülerini eşyalarıyla birlikte gömmüşlerdir. - Van'a su getirmek için su kanalları açmışlardır. (Tarım önemli) - Asur çivi yazısını kullanmışlardır. - Medler tarafından yıkılmışlardır	- Yunanistan'dan göç eden Akalar tarafından İzmir ve çevresinde kurulmuşlardır. - Şehir devletlerine polis denir. Siyasi birlik yoktur. - En önemli şehirleri; Efes, Simirna, Milet, Foça, Halikarnas'dır. - Şehirleri önce krallar sonra oligarşik hükümetler daha sonra da Aristokratik Cumhuriyetler yönetmiştir. - Dinsel baskının olmaması, ticaretle zenginleşmeleri, değişik uygarlıkları tanımaları özgür düşüncenin doğmasını sağlamıştır. - Pozitif bilimler gelişmiştir. (Matematik, geometri → Tales ve Pisagor; Felsefe → Heraklit; Tıp → Hipokrat; Tarihte Herodot önemlidir.) - Fenike alfabesini kullanmışlardır. Artemis tapınağı İyonlara aittir. - Önce Lidyalıların sonra Perslerin egemenliğine girmişlerdir.

İRAN MEDENİYETİ

- Hint-Ari kökenli Medler ve Persler tarafından kurulmuştur.
- Medleri Persler ortadan kaldırmıştır.
- Persler Anadolu'ya egemen olmuşlardır.
- Ülke **Satraplık** denilen eyaletlere ayrılmış ve başına **satrap** denilen valiler atanmıştır.
- İlk posta teşkilatını kurmuşlardır.
- Persler Zerdüştlük dinine inanmışlardır.
- Ateş kutsaldır "Ateşgede" adı verilen tapınaklar yapmışlardır.
- Ön Asya'da çivi yazısını kullanan son uygarlıktır. Daha sonra Fars alfabesini kullanmışlardır.
- Kral Yolu'nu yapmışlardır.

ÇİN MEDENİYETİ

- Sarı ve Gökırmak vadisinde kurulmuştur.
- Maden azlığı porselen ve ipek dokumacılığının gelişmesine yol açmıştır.
- Sınıflı toplum yapısı vardır.
- Türk akınlara karşı Çin Seddi'ni yapmışlardır.
- Türkler hakkındaki ilk bilgiler Çin kaynaklarında bulunmaktadır.
- Barut, pusula, mürekkep, kağıt ve matbaa dünya kültür tarihine katkılarıdır.

HİNT MEDENİYETİ

- İndus ve Ganj vadisinde kurulmuştur.
- İklim koşullarının ve topraklarının verimli olması istilaya açık olmalarına neden olmuştur.
- Kuzeyden gelen Arilerin etkisi kast sistemini oluşturmuştur. Kast Sistemi; ulusal, kültürel, siyasal, dinsel, dilsel birliği engellemiştir.
- En eski din Veda dini Hintlilere aittir.
- Budizm Hindistan'da ortaya çıkmıştır. Ancak Kast sisteminden dolayı yayılamamıştır.
- Gaznelilerin etkisi ile Müslümanlık Hindistan'da yayılmış; bu durum Kast sisteminin parçalanmasına yardımcı olmuştur.

MISIR MEDENİYETİ

- Nil nehri çevresinde kurulmuştur.
- Siyasi yapı **Nom** adı verilen şehir devletleri şeklindedir.
- Hititlerle imzaladıkları **Kadeş Barış Antlaşması** (M.Ö. 1280) tarihteki ilk yazılı antlaşmadır.
- Mısır'ı Firavun adı verilen Tanrı-krallar yönetmiştir. (Teokrazi) Tanrı-kral anlayışı hukuksal gelişimi engellemiştir.
- Coğrafi konumundan dolayı özgün bir uygarlıktır.
- Mısır önce Perslerin sonra Büyük İskender'in egemenliğine girmiştir.
- Dini inanç çok tanrılıdır. En büyük tanrı Amon Ra'dır.
- Ölümünden sonra yaşama inanmışlar; mumyacılık, tıp ve eczacılık gelişmiştir.
- Firavunlar anıt mezarlara, halk labirent adı verilen yer altı mezarlarına gömülmüştür.
- Hiyeroglif yazısını kullanmışlar ve yazıların papirüslere yazmışlardır. Fenikeliler bu yazıyı alfabeyle dönüştürmüşlerdir.
- Nil taşkınları ile bozulan sınırları belirlemek için alan hesaplamaları yapmışlar, "**pi**" sayısını bulmuşlar ve Miladi takvimini kullanmışlardır.

BÜYÜK İSKENDER İMPARATORLUĞU

- Makedonya'da kurulmuştur.
- Yunan şehir devletlerine son verilmiş, Helen birliği sağlanmıştır.
- İskender Persleri Anadolu'dan atmıştır.
- Ege uygarlığını Hindistan'a kadar yaymıştır.
- Helenizm Doğu-Batı kültür sentezidir.
- Bergama, Milet, Efes, Antakya önemli kültür merkezleridir.
- Zeus tapınağı, İskenderiye Feneri, Rodos Heykeli, Apollon Tapınağı Helenlere aittir.
- Romalılar tarafından yıkılmıştır.

ROMA MEDENİYETİ

- Batı Akdeniz'i, Mısır'ı, Suriye'yi ve Makedonya'yı ele geçirmişlerdir.
- Yönetim; **Krallık** (senato ve halk meclisi) → Asillerin oluşturduğu **Cumhuriyet** → **İmparatorluk** şeklinde oluşmuştur. İmparatorluk döneminde senato önemini kaybetmiştir.
- Toplum yapısı; Partici, Plep ve kölelerden oluşmuştur. Patriciler her türlü siyasal ve sosyal haklara sahiptiler. Pleplerin siyasal hakları yoktur. Askerlik yapmazlardı. Sınıf çatışması 12 Levha Kanunlarının doğmasına neden olmuştur. Bu kanun modern hukukun temelini oluşturmuştur.
- Milano Fermanı** ile Hristiyanlık serbest bırakılmıştır.
- Fenike alfabesini Latin alfabesine dönüştürmüşlerdir.
- Mısır'dan alınan güneş takvimi Jülyen takvimi olarak düzenlenmiştir.
- Bozdoğan Kemer, Ogustus Tapınağı, Aspendos tiyatrosu gibi eserleri vardır.
- 395'te Roma ikiye ayrılmış, 476'da Batı Roma, 1453'de Doğu Roma yıkılmıştır.
- Dünyanın en uzun ömürlü ve köleciliğin en yoğun olduğu imparatorluktur.

EGE UYGARLIKLARI

MİKEN	GİRİT	YUNAN
- Akalar tarafından kurulmuştur. - İtalya ve Suriye ile ticaret yapmışlardır. - Boğazlara egemen olmak için Truvalılarla savaşmışlardır. - Dini yapıda Girit'ten etkilenmişlerdir. - Kuyu mezarlar ahiret inancının kanıtıdır. - Savaşçı bir toplumdur. - Dorlar tarafından yıkılmışlardır.	- Ege'nin en eski uygarlığıdır. - Siyasi yapı şehir devletleri şeklindedir. - Şehrin etrafında surlar yoktur. Çünkü bir ada devletidir ve güçlü bir donanmaya sahiptir. - Ticarette Mısır ve Ön Asya uygarlığından etkilenmişlerdir. - Girit sanatının en önemli eseri Knossos sarayıdır. - Akalar tarafından yıkılmışlardır. - Grekçenin temellerini atmışlardır.	- Dorlar tarafından kurulmuştur. - Siyasi yapı şehir devletleri şeklindedir. (Atina, Isparta, Korint) - İlk demokrasi hareketi Yunanistan'da görülmüştür. - Yöneticilerine Arhon adı verilir. - Çok tanrılı inanç hakimdir. Baş tanrı Zeus'tur. - Zeus adına Olimpos Dağı'nda düzenlenen etkinlikler ile kültürel birlik sağlanmıştır. - Sınıflı toplum yapısı vardır. - Koloniler yerleşme amacı taşıdığı için uzun süre elde tutulmuştur. - Mimarlık ve heykeltıraşlık gelişmiştir. - Drakon; asilleri koruyan kanunlar hazırlamış, Solon; köleliği kaldırmış, borcu yüzünden köle durumuna düşenlerin borçlarını ödemiş halkı gelirlerine göre dörde ayırmıştır. Klitenes ise sınıf farkını kaldırarak ve halkın yönetime katılmasını sağlamış. (demokrasi)

DOĞU AKDENİZ UYGARLIKLARI	
Fenikeliler	İbraniler
- Bu medeniyet Doğu Akdeniz sahil şeridi ile Lübnan dağları arasında kalan bölgede, tüccar kavimlerce kurulmuştur. Yöre halkı bulundukları bölgelerin tarıma elverişli olmamasından dolayı da deniz ticareti ve koloncilığa yönelmiştir. - Fenikeliler Akdenizdeki adalarda ve Kuzey Afrikada birçok koloniler kurmuşlardır. Ayrıca cam ve boya da Fenikeliler tarafından bulunmuştur. - Fenikeliler, kolonilerini sadece ticari amaçlı olarak kullandılar. - Fenikelilerin en önemli kolonileri Kartaca'dır. - Fenikeliler Mısır'dan öğrendikleri resim yazısını geliştirerek harf haline getirmiş ve böylece dünyanın ilk alfabesini kullanmışlardır. - Fenikelilerin bu alfabesi sırasıyla; İyon - Yunan ve Roma medeniyetleri tarafından geliştirildi ve günümüz Latin alfabesi oluşturuldu.	Hristiyan ve Müslüman egemenliğinde yaşayan Yahudiler dinlerini yayma fırsatı bulamamış, böylece "Musevi olunmaz, Musevi doğulur" görüşü yaygınlık kazanmıştır. Bu durum Yahudiler arasında birlik ve beraberliğin sağlanmasını kolaylaştırmış ve dinlerini ulusallaştırmıştır.

İLK ÇAĞ'DA ÖNEMLİ GÖÇ HAREKETLERİ

Ekonomik zorluklar, iklim değişiklikleri, savaşlar ve istilalar toplumları yaşadıkları yerlerden ayrılarak yeni yerler bulmaya yöneltmiştir.

Ege Göçleri	MÖ XIII. yüzyıl sonları ile MÖ XII. yüzyıl başlarında yaşanmıştır. "Deniz Kavimleri Hareketi" olarak da ifade edilen göçleri gerçekleştiren toplumlar genellikle Yunanistan'dan başlayarak Ege ve Akdeniz'deki adalardan geldiği için bu göçlere Ege Göçleri ismi verilmiştir.
-------------	--

KABİLEDEN DEVLETE

Meşrutiyet	Kral + Meclis + Anayasa şeklindeki yönetim biçimidir.
İmparatorluk	Topraklarında oturan çeşitli milletleri egemenliği altında toplayan devlet biçimidir. İçerisinde çeşitli unsurları (din, etnik köken, dil vb.) barındıran devlet modeli diye tanımlanabilir.
Monarşi	Siyasal gücün bir tek kişinin elinde bulunduğu ve yönetiminin genellikle miras yoluyla aile bireylerine geçtiği devlet biçimi.
Tiranlık	Zamanla soygunluğa dayalı aristokratlara veya halka karşı zaman zaman güç kullanarak yönetimi ele geçiren kişilere Tiran, yönetimine de Tiranlık denmiştir.
Aristokrasi	Yönetimde bir zümrenin etkin olduğu yönetim biçimidir.
Demokrasi	Siyasal denetiminin doğrudan doğruya halkın ya da düzenli aralıklarla halkın özgürce seçtiği temsilcilerin elinde bulunduğu, toplumsal ve ekonomik duruma ne olursa olsun tüm yurttaşların eşit sayıldığı yönetim biçimidir.
Kolonicilik	Ülkeleri dışında ele geçirilen toprakları kendilerine bağlayarak bazen de kendi vatandaşlarını o bölgeye yerleştirerek genellikle ticari faaliyetlerde kullanmak amacıyla oluşturulan idarelere koloni denir.

KANUNLAR DOĞUYOR

KANUNLAR	ÖZELLİĞİ
Urgakina Kanunları	- İlk yazılı kanundur. - Cezalandırma yöntemi genel olarak "fidye" yani "bedel" sistemine dayalıdır.
Hammurabi Kanunları	282 maddeden oluşan, kısasa kısas sert kanunlardır.
Hitit Kanunları	- Evlenme, boşanma, nikah, nişan gibi aile ile ilgili hükümleri vardır. - Cezalarda sosyal sınıf farklılıkları esas alınmıştır. - Bazı suçlarda ceza tüm aileye kesilmiştir.
Tevrat (On emir)	Yahudilere göre Sina Dağ'ında Tanrı tarafından Hz. Musa'ya bildirilen emirlerdir.

1. Eski Taş Devri'nde çakmak taşlarının yontulmasıyla şekillendirilmiş baltalar, kemik ve ağaçtan yapılmış delici ve kesici aletler gündelik yaşamda yaygın olarak kullanılmıştır.

Buna göre;

- I. doğaya bağlı bir yaşam sürdürüldüğü,
- II. tüketici toplum yapısının benimsendiği,
- III. savaşçı özelliklere sahip olduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. Roma Devleti'nde patriciler ile plepler arasındaki sınıf farklılıklarını ortadan kaldırmak amacıyla;

- I. On İki Levha Kanunlarının hazırlanması,
- II. ordunun lejyonlar şeklinde örgütlenmesi
- III. Hristiyanlığın resmi din olarak benimsenmesi

gelişmelerinden hangilerinin yaşandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

3.

	Dönem	Gelişme
I.	Orta Taş devri	Ateşin bulunması
II.	Yeni Taş Devri	Seramik sanatının başlaması
III.	Bakır Devri	İlk şehir devletlerinin kurulması
IV.	Demir Devri	Üretim faaliyetlerinin başlaması

Yukarıdaki dönem ve gelişme eşleştirmelerinden hangileri yanlış verilmiştir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Aşağıdakilerden hangisi Mezopotamya uygarlıklarına ait eserlerden biri değildir?

- A) Babil'in Asma Bahçeleri
B) Ninova Kütüphanesi
C) Ziggurat Tapınakları
D) Aspendos Tiyatrosu
E) Babil Kulesi

5. I. Frigyalılarda tümölüsler yapılması
II. Hititlerde anal denilen yıllıklar yazılması
III. Hint uygarlığında kast sisteminin benimsenmesi

Verilen gelişmelerin hangilerinde dini inançların etkisinden söz edilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Aşağıdaki uygarlıklardan hangisi zamanında toplumsal düzeni sağlamak amacıyla hukuk alanında çalışmalar yapıldığı söylenemez?

- A) Sümer B) Babil C) Roma
D) Mısır E) Hitit

7. • Dünyanın bilinen en eski tapınma alanıdır.
• Dünyanın en eski şehir yerleşimidir.
• Güneydoğu Avrupa ve Türkiye'de ilk tarımsal faaliyetlerin ve köy yerleşimlerinin başladığı yerdir.
• Batı Anadolu'nun bilinen en eski yerleşimidir ve ilk yerleşim M.Ö. 7000 yılları olarak tarihlendirilmiştir,

Verilen özellikler aşağıdaki yerleşim yerleri ile eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) Çayönü B) Çatalhöyük C) Hacılar
D) Hattuşaş E) Göbeklitepe

8. Aşağıdaki bulgulardan hangisi tarih öncesi devirlerde bir yerleşim yerinde tarım yapıldığının kesin kanıtı olarak gösterilemez?

- A) Kömürleşmiş buğday taneleri
B) Orak ve saban
C) Bağ bozum makası
D) Sulama kanalları
E) Tohum fosilleri

9. İlk Çağ'dan itibaren bilim, kültür ve uygarlıkta gelişme gösteren medeniyetlerin ortak özellikleri arasında;

- I. özgür düşünceye önem verilmesi,
II. deniz ticareti ile uğraşılması,
III. merkeziyetçi yönetim anlayışının benimsenmesi

durumlarından hangileri yer alır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

10. Aşağıda verilen tarihi gelişmelerden hangisi bir ilk olma özelliği taşımaz?

- A) Lidyalıların parayı kullanması
B) Hititlerde medeni hukuk kurallarının hazırlanması
C) Urartularda ölülerin eşyalarıyla birlikte gömülmesi
D) Sümer kralı Urgakina zamanında yazılı kanunlar hazırlanması
E) Hititler ile Mısır arasında Kadeş Antlaşması imzalanması

11. İlk Çağ uygarlıklarına ait bir tarih şeridi hazırlayan Aleyna aşağıdaki uygarlıklardan hangisini diğerlerinin önüne koyarsa doğru bir kronolojik sıralama yapmış olur?

- A) Asur B) Sümer C) Hitit
D) Mısır E) Roma

12. • Yunan uygarlığının, Doğu uygarlıklarıyla karışmasıyla Hellenizm denilen yeni bir kültür ortaya çıktı.
• İmparatorluk satraplıklara ayrılmış, başlarına satraplar atanmıştır.
• Hiyeroglif denen bir resim yazısı kullanmışlar, yazılı eserlerini papirüs denilen kağıtlara yazmışlardır.
• Kağıt, pusula, barut ve matbaayı kullanarak dünya kültür tarihine katkıda bulunmuşlardır.

Verilen özellikler aşağıdaki uygarlıklarla eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) İskender B) Pers C) Mısır
D) Çin E) İbrani

13. İnsanlık tarihinde tapınakların yerleşik yaşama geçildikten sonra yapılmaya başlandığı yönündeki yaygın görüş, Anadolu'nun aşağıdaki tarih öncesi merkezlerinin hangisinde gerçekleştirilen arkeolojik kazılar sonucu tartışmaya açılmıştır?

- A) Göbeklitepe B) Truva C) Çayönü
D) Çatalhöyük E) Alişar

1. Eski bir yerleşim yerinde yapılan kazılarda elde edilen bulgular, burada yaşayanların taş devrinden sonra bakır, tunç ve demir devirlerine aynı zamanda girdiklerini göstermektedir.

Bu yerleşim yerinde yaşananlar ile ilgili,

- I. ileri bir uygarlıktan etkilendikleri,
- II. köklü iklim değişiklikleri ile karşılaştıkları,
- III. özgün bir medeniyet kurdukları

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. Tarih öncesinde yaşayan insanların önce taş, sonra toprak, daha sonra madenden yararlanmaları;

- I. insanların bilgi birikiminin giderek arttığı,
- II. insan gereksinimlerinin birbirine benzediği,
- III. taş, toprak ve madenin kullanıma sürelerinin aynı olduğu

durumlarından hangilerinin kanıtıdır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

3. Atina şehir devletinde halkın yardımıyla başa geçen Klistenes, sınıf ayrılığını ortadan kaldırmaya çalışmış, Halk Meclisi kurmuş ve bu meclise geniş yetkiler vermiştir.

Klistenes'in bu reformlarla;

- I. halkın yönetime katılımını artırmak,
- II. halkı dış saldırılara karşı korumak,
- III. kanunları yazılı hale getirmek

amaçlarından hangilerine ulaşmak istediği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. Anadolu uygarlığına ait aşağıdaki kentlerden hangisi tıp merkezi olarak tanınmıştır?

- A) Efes B) Milet C) Hattuşaş
D) Bergama E) Halikarnas

5. Aşağıdakilerden hangisi Büyük İskender'in Asya seferinin en önemli sonucudur?

- A) Hellenizm uygarlığının doğması
B) Siyasi birliğin sağlanması
C) Pozitif bilimlerde ilerlenmesi
D) Mısır'ın ve İran'ın fethedilmesi
E) Doğuda büyük şehirler kurulması

6. Eski bir yerleşim yerinde yapılan kazılarda M.Ö. 3000'li yıllara ait kültürel kalıntı katları bulunmuş, ayrıca aynı yerleşim yerlerinde M.Ö. 2000'li yılların başlarına ait, topraktan yapılmış yeni bazı buluntular çıkarılmıştır.

Bu duruma bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Günümüzden dört – beş bin yıl önce bölgede yerleşim olduğuna
B) Kazılarda çıkarılan buluntuların aynı topluluğa ait olduğuna
C) Bölgede köklü iklim değişiklikleri yaşandığına
D) Bölgelerin göç yolları üzerinde bulunduğu
E) Yeni belgelerin var olan bilgileri değiştirdiğine

1.

İlk Çağ'ın tüccar toplulukları ile ilgili verilen bu haritaya bakılarak;

- ticaret yolları üzerinde bulunmaları,
- bulundukları bölgelerin en güçlü devletleri olmaları,
- koloni sahibi olmaları

durumlarından hangilerinin bu tüccar toplulukların ortak özellikleri arasında yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

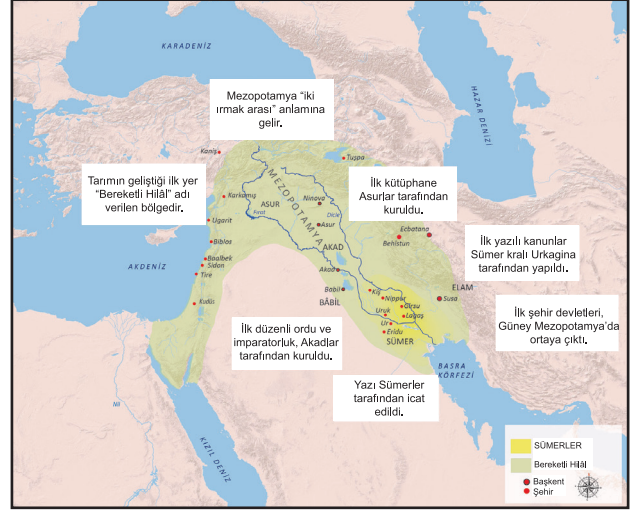
2.

Yazının gelişimi ile ilgili verilen bu bilgiler aşağıdaki uygarlıklardan hangisi ile ilişkilendirilemez?

- A) Sümer B) Fenike C) Mısır
D) Büyük İskender E) Çin

3.

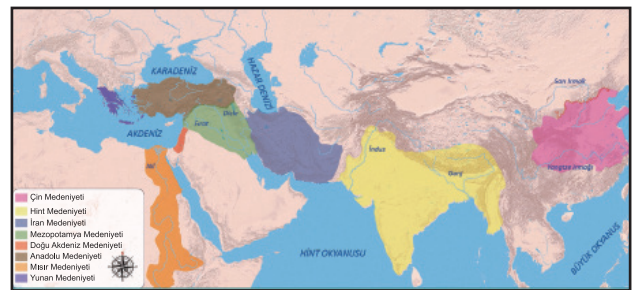
Mezopotamya bölgesi ve bu bölgede yaşanan gelişmeler ile ilgili;

- tarıma elverişli bir bölge olduğu,
- pek çok alanda ilklere öncülük ettiği,
- medeniyetlerin oluşumunda coğrafyanın etkisinin bulunduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4.

İlkçağ Uygarlıkları ile ilgili verilen bu haritaya bakılarak;

- Hint medeniyetinin diğer medeniyetlere oranla daha fazla gelişme gösterdiği,
- Dünyanın pek çok bölgesinde farklı uygarlıklar kurulduğu,
- Anadolu'nun tarihsel gelişimini tamamlamadığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

1. İslamiyet öncesi önce Arabistan ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Toplumda bedeviler (göçebe) ve hadariler (şehirli) olmak üzere iki grup bulunmaktadır.
- B) Nebati, Tedmür, Gassani, Main gibi farklı devletler aynı anda hüküm sürmüştür.
- C) Yaygın olan dini inanç putperestliktir.
- D) Haram aylarda toplanan Ukaz panayırlarında edebiyat ve şiir yarışmaları düzenlenmiştir.
- E) Okuma yazma oranının düşük olmasından dolayı cahiliye dönemi olarak adlandırılmıştır.

2. Mekkelilerin ve Yahudilerin Müslüman Medinelilere karşı saldırıyı bırakıp savunmaya geçmelerine neden olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hicret olayı
- B) Hendek Savaşı
- C) Hudeybiye Antlaşması
- D) Hayber'in fethi
- E) Mute seferi

3. Hz. Muhammed Dönemi'nde yaşanan aşağıdaki gelişmelerden hangisi ticari bir öneme sahiptir?

- A) Hayber'in fethi
- B) Huneyn Savaşı
- C) Taif kuşatması
- D) Mekke'nin fethi
- E) Tebuk seferi

4. İslam tarihinde Hz. Muhammed devrinden itibaren başlanan Hums-u Şer'i sistemi'ne göre savaşlardan elde edilen genimetlerin beşte biri hazineye aktarılmış, geri kalanı savaşa katılanlara dağıtılmıştır.

Buna göre;

- I. Yapılan savaşların devlet ekonomisine katkıda bulunduğu,
- II. Müminlerin savaşa katılımının teşvik edildiği,
- III. İslam savaş hukukunun temellerinin atıldığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. Hz. Ömer devrinde, Yermük Savaşı ile Suriye alınmış, Kadisiye ve Nihavend Savaşları ile İran bölgesi ele geçirilmiştir.

Buna göre;

- I. İslam devletinin egemenlik alanını genişlettiği,
- II. İslam hazinesinin en parlak dönemlerini yaşadığı,
- III. İslam devletinin Moğollar için tehlike oluşturduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. Aşağıdakilerden hangisi İslam Devleti'ne başkentlik yapmamıştır?

- A) Kufe
- B) Medine
- C) Mekke
- D) Şam
- E) Bağdat

7. Aşağıdakilerden hangisi Hz. Ali Dönemi gelişmeleri içerisinde yer almaz?

- A) İç karışıklıkların fetihleri durdurması
- B) Devlet teşkilatlanmasının tamamlanması
- C) Başkentin Medine'den Kufe'ye taşınması
- D) Sıffin savaşı ve Hakem olaylarının gerçekleşmesi
- E) Toplumsal bölünmelerin yaşanması

8. Emeviler fetih politikaları sonucu doğuda Maveraünnehir, batıda ise İspanya'ya kadar egemen olmalarına rağmen, saltanatları kısa sürmüştür.

Bu durumun yaşanmasında;

- I. mevali politikasının uygulanması,
- II. doğal sınırlara ulaşılması,
- III. Türklerle mücadele edilmesi,
- IV. Şuubiye akımının etkisi

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) II ve IV
- C) III ve IV
- D) I, III ve IV
- E) I, II, III ve IV

9. İslamiyetin X. yüzyılda İspanya'da Endülüs Emevileri, Kuzey Afrika ve Mısır'da Fatımiler, Suriye, İran ve Horasan'da Abbasiler tarafından temsil edilmesi;

- I. Emevi hanedanlığının gücünü yitirdiği,
- II. İslam Devletleri arasında siyasi birliğin sağlanamadığı,
- III. Ümmetçilik politikasının önem kaybettiği

durumlarından hangilerinin kanıtıdır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

10. İslam tarihinde Suriye'nin kapılarının açılmasına neden olan savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ecnadeyn B) Köprü C) Nihavend
D) Celula E) Kadiks

11. Aşağıdaki gelişmelerden hangisi Hicret'in sonuçları arasında yer almaz?

- A) Arap Yarımadası'nın dışına ilk kez sefer düzenlenmesi
B) Göç edenlere Muhacir, Medine'de onları ağırlayan Medineli Müslümanlara Ensar denilmesi
C) İslam Devleti'nin temellerinin atılması
D) Anayasa hazırlanarak Medine'deki Müslüman kesimin haklarının garanti altına alınması
E) Medine'de yaşayan Müslümanlar, Yahudiler ve Müşrikler arasında Medine Sözleşmesi'nin imzalanması

12. Hz. Ömer Dönemi'nde kurumları oluşturulan İslam Devleti teokratik ilkelere dayalı olarak örgütlenmiştir.

Buna göre;

- I. Kuran'ın hukuk kurallarının kaynağını oluşturması,
- II. Halifelerin dini ve siyasi yetkilerinin bulunması,
- III. Müslüman olmayanlara orduda görev verilmemesi

uygulamalarından hangileri teokratik yapı ile ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

13. Aşağıdaki gelişmelerden hangisi diğerlerinden farklı bir dönemde yaşanmıştır?

- A) İslam Devleti sınırlarının Gürcistan ve Dağıstan'a kadar genişletilmesi
B) Suriye valisi Muaviye tarafından ilk İslam donanmasının kurulması
C) Doğu Roma ile Zatü's Savari adı verilen deniz savaşının yapılması
D) Kur'an-ı Kerim 'in çoğaltılarak Mekke, Basra ve Mısır gibi illere gönderilmesi
E) Türgiş hakanlığı ile Arap İslam devleti arasında büyük mücadeleler yaşanması

14. Emeviler Dönemi'ne ait aşağıdaki gelişmelerden hangisinde bir bilgi yanlış yapılmıştır?

- A) Mevali politikasının uygulanması
B) Arapçanın resmi dil olarak benimsenmesi
C) Puvatya Savaşı ile Avrupa fetihlerinin hız kazanması
D) İlk İslam parasının bastırılması
E) Kerbela Olayı sonucu mezheplerin ortaya çıkması

15. "Mekke, İslamiyet'ten önce de Arabistan'ın önemli merkezlerinden biriydi." görüşünü savunan bir tarihçi Mekke'nin;

- I. Kabe'nin bu bölgede bulunması,
- II. Ukaz panayırlarına ev sahipliği yapması,
- III. ekonomik açıdan elverişli bir mevkide bulunması

özelliklerinden hangilerini bu tezine kanıt olarak gösterebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

1. İslamiyet'ten önce Mekke'yi ziyarete gelen Araplar kurdukları büyük panayırda alışveriş yaparlar, eğlenceler ve spor karşılaşmaları düzenlerler, sonra da Kabe'deki putları ziyaret ederlerdi.

Bu bilgilere bakılarak;

- I. Mekke'nin kutsal bir şehir olduğu,
- II. Arapların ticarete önem verdiği,
- III. Kutsal yerlerin ziyarete açık olduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. I. Müslümanlara karşı baskılarını artırmaları
II. Müslümanların Kabe'yi ziyaretlerini engellemeye çalışmaları
III. Hz. Muhammed ile Hudeybiye Antlaşmasını imzalamaları

Verilenlerden hangileri Mekkelilerin, Hicret'ten sonra Medine'de toplanan Müslümanları bir güç olarak kabul ettiklerine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

3. Hz. Ebubekir Dönemi'nde;
- Yalancı peygamberler ortadan kaldırılmıştır.
 - İç ayaklanmalar bastırılmıştır.
 - Dinlerinden dönen Arap kabilelerin yeniden Müslüman olmaları sağlanmıştır.

Bu duruma bakılarak;

- I. Ayaklanmaların ekonomik nedenlerle çıktığı,
- II. Dini ve siyasi yönden etkinlik kazanıldığı,
- III. Halifelik seçiminde kabilelerin etkili olduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Yeni bir felsefi görüşü veya sanat akımını yaymaya çalışanlar gibi Hz. Muhammed de İslam dinini yayarken başlangıçta büyük tepkiyle karşılaşmıştır.

Bu duruma bakılarak;

- I. Toplumlarda alışkanlıklarını değiştirmek zordur.
- II. Sanat etkinliklerinde dinlerin etkisi vardır.
- III. İnsan hak ve özgürlüklerinin belirli sınırları vardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

5. İslam dünyasının ünlü bilginlerinden İbni Sina'nın "Kanun" adlı eseri Batılılar tarafından on beş defa Latinceye çevrilerek tıp öğretiminde kullanılmıştır.

Bu durum;

- I. Batı dünyası İslam bilginlerinden yararlanmıştır.
- II. Pozitif bilimlerde İslam bilginlerinin de hizmetleri vardır.
- III. İslam dini bilimsel gelişmelere açıktır.

gelişmelerinden hangilerini doğrular?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. İslam dünyasında posta teşkilatı ilk kez aşağıdaki dönemlerin hangisinde kurulmuştur?

- A) Hz. Muhammed
B) Dört Halife
C) Emeviler
D) Abbasiler
E) Fatımiler

1.

Veda Hutbesi

- Ey insanlar! Rabbiniz birdir. Babanız da birdir. Hepiniz Âdem'in çocuklarıdır. Âdem ise topraktır. Arab'ın Arap olmayana, Arap olmayanın da Arap üzerine üstünlüğü olmadığı gibi kırmızı tenlinin siyah üzerine, siyahın da kırmızı tenli üzerinde bir üstünlüğü yoktur. Üstünlük ancak takvada, Allah'tan korkmaktır. Allah yanında en kıymetli olanınız, O'ndan en çok korkanınızdır. Azası kesik siyahi bir köle başınıza amir olarak tayin edilse sizi Allah'ın kitabı ile idare ederse onu dinleyiniz ve itaat ediniz.

Mevali Politikası

- Emeviler Dönemi'nde Müslüman toplumun yapısı, ağırlıklı olarak Araplar ve kendi varlığını yeni hissettirmeye çalışan mevaliden oluşmaktaydı. Fethedilen yeni bölgelerde İslam'ı kabul eden Arap olmayan unsurlar mevali olarak adlandırılmıştır. Bu dönemde idari, siyasi, ekonomik ve sosyal olarak hayatın her alanında ikinci sınıf vatandaş gibi görülen mevali, Müslüman Arapların yararlandığı birçok imkândan yoksun kalmıştır.

Hz. Muhammed'in Veda Hutbesi'nde yer alan yukarıdaki ifadeler Mevali politikası ile karşılaştırıldığında;

- Mevali politikasının İslamiyet'in eşitlik anlayışı ile örtüşmediği,
- Emevilerin İslam dininin doğasına aykırı davranışlarda bulunduğu,
- Hz. Muhammed'in vefatının ardından yeni bir dini oluşum yaşandığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2.

TOLUNOĞULLARI 868 – 905	İHŞİDİLER 935 – 969	EYYÜBİLER 1174 – 1250
MEMLÜKLER 1250 – 1517	OSMANLILAR 1517 – 1881	

Mısır'da hakimiyet kuran Türk devletlerinin verildiği bu diyagrama bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- İhşidilerin Mısır'da en kısa süre hakimiyet kuran devlet olduğu
- Türklerin 19.yüzyılda Mısır'daki siyasi egemenliklerinin sona erdiği
- Osmanlı'nın diğer Türk devletlerinin toplamından daha fazla süre bölgede egemenlik kurduğu
- Memlük Devleti'nin bölgedeki nüfuzuna Osmanlı tarafından son verildiği
- Eyyübilerin Mısır'daki otoriteye son vererek yeniden bölgede Türk hakimiyetini sağladığı

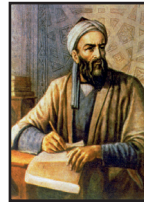
3.

Ben İbn-i Sina, Avrupalılar tarafından Avicenna diye adlandırıldım. Tıp, fizik, astronomi, felsefe, mantık alanlarında çalışıp birçok eser verdim. El Kanun Fi't-Tıp (Tıp Kanunu) eserim Latinceye çevrildi ve Avrupa'da tıp eğitimi veren üniversitelerde ders kitabı olarak okutuldu.

Ben Farabi, felsefe, mantık, matematik ve musiki alanlarında çalışıp eserler verdim. Bu eserlerimin çoğu Batı dillerine çevrildi. Kanun adı verilen müzik aletini icat ettim. Aristo'nun eserlerini inceleyip düşüncelerini yorumladığım için Muallim-i Sâñî unvanıyla anıldım.

Ben Birunî, gökbilim, matematik, doğa bilimleri, coğrafya ve tarih alanlarında çalışıp eserler verdim. El Kanun-ül Mesûdî adlı eserim, astronomi alanında önemli bilgiler içermektedir. Dünyanın çeşitli kütüphanelerinde birçok eserimin yazma nüshaları bulunmaktadır.

İslam bilginleri ile ilgili verilen bu bilgilere bakılarak;

- nakli bilimleri ön planda tuttukları,
- İslam rönesansı ifadesine uygun çalışmalar yaptıkları,
- evrensel bir bakış açısına sahip oldukları

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4.

İhşidilere ait verilen bu haritaya bakılarak;

- Kuzey Afrika toprakları üzerinde hakimiyet kurduğu,
- Hicaz bölgesinde egemenlik kuran ilk Türk İslam devleti olduğu,
- Kutsal toprakların yönetimini üstlendiği,
- Fatimiler ile Abbasiler arasında tampon bölge görevi gördüğü

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve III E) I, III ve IV

TÜRKLERİN İSLAMİYET'İ KABULÜ

- Müslüman Araplar ile Türkler, Hz. Ömer Dönemi'nde Sasani Devleti'nin yıkılmasından sonra komşu olmuştur.
- Hz. Osman Dönemi'nde başlayan askeri ilişkiler Emeviler Dönemi'nde yoğunlaşmıştır. Bu dönemde Müslümanlar ile Türkler arasında savaşlar yaşanmış, Emevilerin yıkılmasına yol açan ayaklanmalarda Türklerin de rolü olmuştur.

TALAS SAVAŞI (751)

- Abbasilerin İslam dünyasında egemenlik kurdukları sırada Türklerin Orta Asya'daki siyasi varlıkları iyice zayıflamıştı. Çin bu durumdan faydalanarak Türkistan üzerine sefere çıktı. Çinlilerin Orta Asya'ya egemen olma isteği Türk – Arap ittifakına yol açmış ve Çinliler mağlup edilmiştir.

Talas Savaşı'nın sonucunda;

- Türkler ile Müslüman Arapların mücadeleleri sona ermiş, Türkler arasında İslamiyet hızla yayılmıştır. İslamiyet'i kabul eden ilk Türk topluluğu **Karluklar** olmuştur.
- Dünya kültür tarihi bakımından önemli bir yere sahip olan kağıt Çin dışında da üretilmeye başlanmıştır.
- Orta Asya Çin egemenliğine girmekten kurtulmuştur.
- Türkler Abbasilerin devlet kademelerinde görev almaya başlamıştır.
- İlk kez Çin dışında, Semerkant'ta kağıt üretimine başlanması savaşın kültürel alandaki sonucudur.

TÜRKLERİN İSLAMİYET'İ KABUL ETME NEDENLERİ

- İslamiyet'in ahlak kurallarının Türklerin ahlak anlayışı ile benzerlik göstermesi
- Türklerin cihan hakimiyeti düşüncesiyle İslamiyet'in cihat anlayışının bağdaşması
- İslamiyet'teki cennet ve cehennem inancının Türklerde de bulunması
- Her iki dinin de "tek Tanrı ve ahiret inancı"na sahip olması
- Abbasilerin mevali politikasını uygulamayarak bütün uluslara eşit ve hoşgörülü davranması

TÜRKLERİN İSLAM DÜNYASINA HİZMETLERİ

- İslam dünyasının koruyuculuğunu üstlenmişlerdir.
- İslamiyet'in geniş alanlara yayılmasını sağlamışlardır.
- İslam kültür ve medeniyetinin gelişmesine ve yayılmasına katkıda bulunmuşlardır.

İLK TÜRK İSLAM DEVLETLERİ

KARAHANLILAR (840 – 1212)

- Uygurların yıkılmasının ardından **Karluk, Çiğil, Yağma ve Tuhsi Türkleri** tarafından Türkistan'da kurulmuştur.
- Devletin kurucusu **Bilge Kül Kadir Han**'dır.
- Satuk Buğra Han** zamanında İslamiyet'i kabul etmişlerdir. İslamiyet'in kabulünün ardından Satuk Buğra Han "Abdülkerim" adını almıştır.
- Yusuf Kadir Han** zamanında en parlak dönemlerini yaşamışlardır.
- Gaznelilerle birleşerek **Samanoğulları Devleti**'ne son vermişlerdir.
- Yusuf Kadir Han'ın ölümünün ardından devlet ikiye ayrılmıştır. Hem Doğu Karahanlılar hem de Batı Karahanlılar belli bir süre Selçuklu yönetiminde kaldıktan sonra **Karahitaylar** tarafından yıkılmıştır.

Bu dönemin genel özellikleri şunlardır:

- Tamamen Türk topluluklarından oluşan ve ulusçu bir devlet olan Karahanlılar Türkçe'yi resmi dil olarak kabul etmişlerdir.
- Orta Asya'da kurulan ilk Müslüman Türk devletidir ve Türk İslam tarihini başlatmışlardır.
- Medreseler açmış, burslu eğitim sistemini benimsemiş, ticareti geliştirmek amacıyla "ribat" adı verilen kervansaraylar inşa etmişlerdir.
- İlk Türk İslam eserlerini kaleme almışlardır.

İLK TÜRK İSLAM YAZILI ESERLERİ

Eser Sahibi	Eseri	Eserin Özelliği
Kaşgarlı Mahmut	Divan-ı Lügati't Türk	- İlk Türkçe sözlük ve dilbilgisi kitabıdır. - Türk tarihine, coğrafyasına, etroğrafyasına, destan ve efsanelerine ait çok kıymetli bilgiler vermektedir. - Türk dilinin zenginliğini ve güzelliğini göstermeyi amaçlamıştır.
Yusuf Has Hacib	Kutadgu Bilig	- Eser, Doğu Karahanlı Devleti hükümdarı Uluğ Kara Buğra Han'a takdim edilmiştir. - Eser "Mutluluk Veren Bilgi" anlamına gelir. - Türkçe ilk siyasetnamedir.
Edip Ahmet Yükneki	Atabetül Hakayık	- Eser, "Hakikatlerin Eşiği" anlamına gelmektedir. 256 beyitten oluşan ahlaki yönü ağır basan eğitici öğretici bir eserdir.
Ahmet Yesevi	Divan-ı Hikmet	- Ahmet Yesevi'nin ölümünün ardından öğrencileri tarafından öğütleri toplanarak oluşturulmuştur. - Ahmet Yesevi'nin eserleri Nakşibendilik, Bektaşilik gibi Türk tarikatlarının kurulmasında etkili olmuştur.

NOT

Karahanlılar Dönemi'nin sözlü Türk edebiyatı eserleri Satuk Buğra Han Destanı ile Cengizname'dir.

GAZNELİLER (963 – 1187)

- Samanoğullarının Horasan valisi **Alp Tekin** tarafından kurulmuştur.
- Gazneli Mahmut dönemleri en parlak dönemleridir.
- Gazneli Mahmut Dönemi'nde Hindistan'a 17 sefer düzenlenmiş ve İslamiyet Hindistan'ın büyük bir bölümüne yayılmıştır. İslam ahlakının ve anlayışının Hindistan'da tanınması, Kast Sistemi'ne büyük darbe vurmuştur.
- İslam dünyasını ve Abbasi halifesinin Şii Büveyhoğulları tehlikesinden koruduğu için halife tarafından Gazneli Mahmut'a **"Sultan"** unvanı verilmiştir. Bu unvanı kullanan ilk Türk İslam hükümdarıdır.
- Çok çeşitli uluslardan oluşan devlette Arapça ve Farsça etkili olmuş, bu dönemde Türkçe'nin gelişimi yavaşlamıştır. Ülkelerinde ulusal bir birlik kuramamaları da bölgelerinin İslamlaşmasında etkili olmuşlardır.
- Gazneli Mahmut'un ölümünden sonra yerine geçen oğlu Sultan Mesut zamanında devlet zayıflamıştır. Bu dönemde Büyük Selçuklular ile yapılan **Nesa (1035), Serahs (1038) ve Dandanakan savaşları (1040)** kaybedilmiş, devletin yıkılış süreci başlamıştır.
- Gazneliler 1187 yılında **Gurlular** tarafından yıkılmıştır.

BÜYÜK SELÇUKLU DEVLETİ (1040 – 1157)

- Selçuklular, Oğuzların **Üçok** kolunun **Kınık** boyundandır.
- **Selçuk Bey**, Oğuz Yabgu Devleti'nin subaşı iken, Oğuz Yabgusuyla ters düşmüş ve kendisine bağlı topluluklarla birlikte Samanoğulları topraklarında bulunan Cend şehrine göç etmiştir. Selçuk Bey burada Müslüman olmuş ve Selçuklu Devleti'nin temellerini atmıştır.
- Selçuk Bey'in ölümünün ardından yerine oğlu **Arslan Yabgu** geçmiş, bu dönemde Gaznelilerle mücadeleler başlamıştır.
- Arslan Yabgudan sonra yönetim **Tuğrul ve Çağrı** Beylere geçti. Gaznelilerle yapılan Nesa ve Serahs savaşları kazanıldı ve bütün Horasan'a hakim Tuğrul Bey **Nişabur'u** merkez yaparak kendi adına hutbe okutmuştur.
- Gaznelilerle yapılan **1040 Dandanakan Savaşı** ile Büyük Selçuklu Devleti resmen kurulmuştur. Horasan'da Selçuklu egemenliği kesinleşmiş ve Gazneliler yıkılış sürecine girmiştir.
- Dandanakan Savaşı'ndan sonra fethedilen **Rey şehri**, Nişabur'dan sonra Selçukluların başkenti olmuştur.
- Selçuklular savaşı kazanmıştır.
- Pasinler savaşı Anadolu için yapılan ilk savaştır. (1048)
- Şii Büveyhoğulları'nın hilafet merkezi olan Bağdat'ı işgal etmesi üzerine Abbasi halifesi Tuğrul Bey'den yardım istemiştir. Çıkan **Bağdat Seferi** sonucu Şii Büveyhoğulları yıkılarak, halife ve İslam dünyası Şii Büveyhoğulları'nın baskısından kurtarılmıştır. Halife tarafından Tuğrul Bey'e **"Doğu'nun ve Batı'nın Sultanı"** unvanı verilmiş, İslam dünyasının siyasi liderliği Türklere geçmiştir.

- Tuğrul Bey'den sonra hükümdar olan Alp Arslan fetih hareketlerine devam etmiş ve Azerbaycan, Kuzey Irak ve Suriye Türk yurdu haline getirilmiştir.
- Alp Arslan'ın Anadolu topraklarına akınlar yapması üzerine Bizans İmparatoru Romen Diyojen büyük bir ordu ile Selçuklulara karşı sefere çıktı. **Malazgirt Savaşı'nı** Selçuklular kazandı.

Malazgirt Savaşı'nın sonucunda,

- Anadolu'nun kapıları Türklere açılmış ve Anadolu Türk yurdu olmaya başlamıştır. 1071 Türkiye tarihinin başlangıcı olarak kabul edilmiştir.

NOT

Alp Arslan komutanlarına Anadolu'yu fethetmeleri için emir vermiş, fethedilen topraklar fethedenin malıdır diyerek, (kılıç hakkı) fetihleri teşvik etmiştir. Böylece Selçuklu Devleti'ne bağlı ilk Anadolu beylikleri kurulmuştur. Büyük Selçuklu otoritesi zayıfladığında bağımsızlıklarını ilan etmişlerdir.

- Alp Arslan'ın ölümünden sonra yerine oğlu Melikşah geçmiştir. Büyük Selçuklu Devleti en geniş sınırlarına bu dönemde ulaşmıştır.
- Melikşah döneminin sonlarına doğru Batınlık tehlikesi ortaya çıkmıştır. Fatimilerin Selçukluları zayıflatmak amacıyla başlattıkları faaliyetlerle kurulan Batınlık mezhebinin önemli isimlerinden biri de **Hasan Sabbah**'tır.
- Vezir Nizamül Mülk Batıniler tarafından öldürülmüştür. Kısa bir süre sonra Melikşah'ın da ölümü ile devlet zayıflamaya başlamıştır.
- Melikşah'ın ölümünden sonra oğulları arasında başlayan taht kavgaları ile geçen döneme **"Fetret devri"** denilmiştir.
- Tahta geçen Sultan Sencer devleti toparlamaya çalışmış ancak 1141 yılında **Katvan Savaşı**'nda Karahitaylara yenilince itibarını kaybetmiştir. Sultan Sencer'in ölümüyle Büyük Selçuklu Devleti sona ermiştir.

Büyük Selçuklu Devleti'nin yıkılmasında;

- Hanedan üyeleri arasında yaşanan taht kavgaları
- Atabeylerin bağımsızlıklarını ilan etmesi
- Batınilerin zararlı faaliyetleri
- Türkmenlerin devlete küstürülmesi
- Abbasi halifelerinin eski güçlerine ulaşmak amacıyla Selçuklular aleyhine çelişmeler yapmaları
- Bağlı beyliklerin bağımsızlıklarını ilan etmeleri gibi sebepler etkili olmuştur.

NOT

Selçuklu sultanları ülkenin çeşitli yerlerine idareci olarak gönderilen küçük yaşta şehzadelerin yanına **atabey** adı verilen seçkin kişiler tayin ediyorlardı. Atabeylerin görevi, şehzadeleri iyi bir idareci olarak yetiştirmekti. Ancak bunlar devletin zayıflaması ile kendi devletlerini kurmuşlardır.

BÜYÜK SELÇUKLU'NUN DAĞILMASIYLA ORTAYA ÇIKAN DEVLET VE ATABEYLİKLER

BAĞLI DEVLETLER	ATABEYLİKLER
Irak ve Horasan Selçukluları	Salgurlular (Fars Atabeyliği)
Kirman Selçukluları	İldenizogulları (Azerbaycan Atabeyliği)
Suriye Selçukluları	Bey Teginoğulları (Erbil Atabeyliği)
Türkiye Selçukluları	Börililer (Şam Atabeyliği) Zengiler (Musul – Halep Atabeyliği)

İLK TÜRK BEYLİKLERİ

SALTUKLULAR (1071 – 1201)	MENGÜCEKLİLER (1072 – 1228)	DANIŞMENDLİLER (1080 – 1175)
- Anadolu'da kurulan ilk Türk beyliğidir. - Erzurum ve çevresinde Ebul Kasım tarafından kurulmuş, Anadolu Selçuklu Sultanı Rükneddin Süleyman Şah tarafından yıkılmıştır.	Megücek Gazi tarafından Erzincan ve çevresinde kurulan beylik, I. Aleaddin Keykubat tarafından yıkılmıştır.	- Sivas merkez olmak üzere Gazi Ahmet Bey tarafından kurulmuştur. - Anadolu'da kurulan ilk medrese olan ve Tokat'ta yer alan Yağbasan Medresesi bu beyliğe aittir. - İlk para bastıran beyliktir.
ARTUKLULAR (1101 – 1409)	ÇAKA BEYLİĞİ (1081 – 1033)	
- Artuk Bey'in oğlu Sökmen ve İl Gazi tarafından kurularak, Hasankeyf, Harput ve Mardin kolu olarak üç kola ayrılarak gelişmişlerdir. - Malabadi Köprüsü, en büyük taş kemerli köprü olarak günümüze gelen eserleridir.	- Çaka Bey tarafından İzmir ve yöresinde kurulmuştur. - Anadolu'da kurulan ilk denizci beylik olma özelliği taşır. Çaka Bey'de ilk Türk denizcisidir.	

NOT

İlk Türk Beylikleri Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'nun fethiyle görevlendirilen komutanlar tarafından kurulmuştur. Anadolu'nun Türkleşmesiyle, Türk İslam kültür ve medeniyetinin gelişmesine katkıda bulunmuşlardır. Bizans ve haçlılara karşı başarılı bir şekilde mücadele etmişlerdir.

ORTA ASYA VE YAKIN DOĞU'DA KURULAN DEVLETLER

HARZEMŞAHLAR (1097 – 1231)

- Aral Gölü'nün güneyinde Harizm şehrinde kurulmuştur.
- Büyük Selçuklu Devleti'ne hizmet ederken, Selçuklu'nun zayıflaması üzerine bağımsızlıklarını ilan etmişlerdir.
- Devlet teşkilatlanmasında Büyük Selçukluları örnek almış ve "ikta sistemini" kullanmışlardır.
- Celaledin Harzemşah Dönemi önemli bir dönemdir. Moğollarla mücadele etmiş, kahramanlıklar kazanmıştır.
- Anadolu Selçuklu Devleti ile yaptıkları 1230 **Yassıçemen Savaşı'nı** kaybederek yıkılış sürecine girmişlerdir.

MOĞOL (CENGİZ) İMPARATORLUĞU (1196 – 1227)

- Temuçin tarafından kurulmuştur. Moğol boy beylikleri ona "Cengiz" ve "Han" unvanını vermiştir.
- Çin dahil olmak üzere bütün Orta Asya'yı işgal etmiş ve devletin sınırlarını Avusturya'ya kadar genişletmişlerdir.
- Moğol istilasından ve katliamlarından kaçan Türk toplulukları Anadolu'ya göç etmiş, Anadolu'nun Türkleşme süreci hızlanmıştır
- Cengiz Han Dönemi'nde,**
 - Türk töreleri toplanarak Moğol kanunları düzenlenmiştir.
 - Uygur alfabesi de Moğol alfabesi olarak kullanılmıştır.
 - Moğolların zaman içinde Türkleşmesinde Uygurların büyük etkisi olmuştur.

NOT

Cengiz Han ölmeden önce oğulları arasında imparatorluğu paylaşmıştır.

I. Altınordu Hanlığı (1227 – 1502) Timur saldırılarıyla yıkılmış, ilk kez Rus tehlikesi ortaya çıkmıştır.

II. İlhanlı Devleti (1256 – 1356) Anadolu'yu istila ederek Anadolu Selçuklu Devleti'nin yıkılmasına neden olmuşlardır.

III. Çağatay Hanlığı (1227 – 1369) Timur bu devletin mirasına el koyarak Timur İmparatorluğunu kurmuştur.

IV. Kubilay Hanlığı (1280 – 1368) Müslüman olmayan tek Moğol devletidir. Ünlü İtalyan Seyyah Marka Polo bütün Avrupa'yı etkileyen ünlü doğu seyahati sırasında Pekin'de Kubilay Han'la görüşmüştür.

TİMUR DEVLETİ (1370 – 1507)

- Çağatay Hanlığı'nda komutan olan Timur tarafından bu devletin toprakları üzerinde kurulmuştur.
- Devlet merkezi Semerkant'tır.
- Ankara Savaşı'nda (1402) Osmanlı Devleti'ni yenerek Anadolu siyasi birliğinin bozulmasına neden olmuştur.
- Çin'e sefer yapmak istemiş ancak amacına ulaşmadan ölmüştür.
- Uluğ Bey, Timur Devleti'nde hem hükümdar hem de büyük bir astronomi bilgini olan Türk şahsiyetidir. Muhakemetü'l – Lügateyn adlı eserin sahibi olan Ali Şir Nevai dönemin ünlü şair ve devlet adamıdır. Hüseyin Beykara ise sanat ve edebiyat alanında önemli eserler vermiştir.
- Özbekler tarafından yıkılmıştır.

AK YAYINLARI

BABÜRLER (1526 – 1858)

- Hindistan'da Babür tarafından kurulmuştur.
- Aynı zamanda şair olan Babür başından geçenleri **Babürname** adlı eserinde anlatmıştır.
- Şah Cihan, eşi mümtaz Mahal'in ölümünden sonra onun anısına Taç Mahal Türbesi'ni yaptırmıştır.
- İngilizler Babür İmparatorluğu'na son vermişlerdir.

İLK TÜRK İSLAM DEVLETLERİNDE KÜLTÜR VE MEDENİYET

DEVLET YÖNETİMİ

- Karahanlılar, Kut anlayışı, devletin hanedanın ortak malı olması, ikili yönetim gibi uygulamaları devam ettirmişlerdir. Hükümdarlar unvan olarak Han, Hakan ve Kağan'ı kullanmışlardır.
- Gazneliler "Sultan" unvanını kullanmışlardır.
- Büyük Selçuklu Devleti, Arap ve Fars (İran) etkisinde kalmıştır.
- Selçuklularda şehzadeler yani Melikler Atabey adı verilen görevlilerle illere yönetici olarak gönderilmişlerdir.
- Devlet işleri divan adı verilen kurulda görüşülmüştür.

SOSYAL VE EKONOMİK HAYAT

- İlk Müslüman Türk devletlerinde halk genellikle geleneklerine bağlı bir yaşam sürmüştür, İslam dinî ile uyuşmayan âdetler kaldırılmıştır.
- Türk töresi halkın yaşamında belirleyici olmuş, Türk olmayan uluslar devletin hoşgörüsü sebebiyle kendi kültürlerini devam ettirebilmişlerdir.
- Toplum içerisinde sosyal sınıf ayrımları yoktur. Ancak meslek grupları kendi aralarında çeşitli teşkilatlar kurmuşlardır.
- Lonca adı verilen bu teşkilatlarda aynı mesleği yapanlar kendi aralarında birlik kurarak bir denetim mekanizması oluşturmuşlardır.

YAZI DİL VE EDEBİYAT

- Karahanlılar Türkçeyi resmî dil olarak ilan etmişlerdir. Ancak diğer Türk devletlerinde halkın çoğunun Arap ve İranlı olması Arapça ve Farsçanın ön plana çıkmasına neden olmuştur.
- Arapça ve Farsçanın bilim ve edebiyat alanında ön plana çıkması Türkçenin gelişimini zayıflatmıştır.
- Hükümdarlar bilime önem vermiş ve ülkelerinin çeşitli yerlerinde medreseler kurmuşlardır.
- Büyük Selçuklu Devleti veziri Nizamü'l-külk'ün Bağdat'ta yaptırdığı Nizamiye Medresesi dönemin en önemli bilim-kültür merkezi olmuştur.
- Medreselerde dini bilimlerin yanında tarih, coğrafya, matematik ve fen bilimleri de okutulurdu.
- Farabî, İbni Sina, Harezmi, Birüni, Ömer Hayyam ve Zemaşşeri bu dönemde yetişmiş önemli bilim adamlarıdır.

- İlk Türk – İslam devletlerinde ordunun büyük kısmını Türkler oluşturdu.
- Gazne ordusunda başka uluslardan askerler de bulunurdu ve filler de kullanılırdı.
- Büyük Selçuklu ordusu; merkez ordusu, hassa ordusu, iktâ askerleri, Türkmenler, bağlı devletlerin ve beyliklerin askerlerinden oluşuyordu.
- Büyük Selçuklularda askerî sistem toprağa bağlı düzenlenmiştir. Ülke toprakları vergi gelirlerine göre iktâ adı verilen bölümlere ayrılmış ve bu topraklar komutanlara hizmetleri karşılığında belli bir süre ile verilmiştir. (İktâ sistemi)

- Köylerde yaşayan halkın bir kısmı tarım ile göçebe olanlar ile hayvancılık ile uğraşırdı.
- Şehirde oturanlar ise el sanatları ve ticaretle uğraşırdı. Doğudan gelen ticaret yollarının hâkimiyetini ellerinde bulunduran Türk devletleri bu yollar sayesinde zenginleşmişlerdir.
- Büyük Selçuklu Devleti'nde ticaret gelirlerinin artırılması amacıyla ticaret yolları güvenlik altına alınmış ve ticari faaliyetleri geliştirmek amacıyla kervansaraylar yapılmıştır.

- İslam dininin resim ve heykel yapımını yasaklanması sebebiyle minyatür, kakmacılık, hattatlık gibi süsleme sanatları gelişme göstermiştir.
- Türk-İslam devletlerinde mimari gelişmiş ve yeni sanat anlayışları doğmuştur.
- Karahanlılar Dönemi'nde başlayan hastane kurma faaliyetleri Selçuklular döneminde gelişmiş, ayrıca cami, kümbet, kervansaray, han, hamam gibi mimari eserler yapılmıştır.

1. Talas Savaşı'ndan sonra ilk kez toplu halde Müslümanlığı kabul ederek Türkler arasında İslamiyet'in hızla yayılmasına ortam hazırlayan Türk boyu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Karluklar B) Karahanlılar C) Avarlar
D) Harzemşahlar E) Oğuzlar

2. 840 – 1212 yılları arasında Türkistan'da siyasi varlık göstermiş olan Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

A) Karahanlılar B) Gazneliler
C) Harzemşahlılar D) Selçuklular
E) Karluklar

3. Gaznelilerin zayıflama sürecini başlatırken, Büyük Selçuklu Devleti'nin kuruluşunu kesinleştiren savaş aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kadiks B) Dandanakan C) Pasinler
D) Nesa E) Malazgirt

4. Büyük Selçuklular 1048 Pasinler ve 1071 Malazgirt Savaşları ile Anadolu'da var olan siyasi güçleri önemli ölçüde zayıflatmışlardır.

Bu durumun;

- I. Anadolu hakimiyetinin Türklerin eline geçmesi,
II. Anadolu Türk siyasi birliğinin sağlanması,
III. Bizans'ın Anadolu'dan tamamen çekilmesi

gelişmelerinden hangilerine yol açtığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

5. Malazgirt Savaşı'nın ardından kurularak Anadolu'nun Türkleşmesine katkısı bulunan beylikler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Saltukoğulları
B) Danişmentogulları
C) Hamitoğulları
D) Mengücekoğulları
E) Artukoğulları

6. Büyük Selçuklu Devleti Dönemi'nde;

- I. sosyal devlet anlayışının benimsenmesi,
II. yetenekli öğrencilerin okutulup, topluma kazandırılmasının amaçlanması,
III. yönetici sayısının artırılmasına ihtiyaç duyulması

durumlarından hangilerinin Selçuklu sultanlarının medreselerin kurulup yaygınlaştırılmasına önem vermelerinde etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

7. Oğuzların Anadolu'ya yaptıkları akınlar, Selçuklu Devleti kurulmadan önce başlamıştır. Çağrı Bey'in 1015 yılında başlattığı bu akınlar 1021 yılına kadar devam etmiştir. Bu akınların düzenlenmesinde; çok güçlü ve alınması zor olan kaleleri yıpratmak, Anadolu'yu tanımak, gelecekte yapılacak fetihlere zemin hazırlamak gibi nedenler etkili olmuştur.

Bu bilgilere bakılarak;

- I. Anadolu'nun güçlü bir savunma sistemine sahip olduğu,
- II. Selçuklular Dönemi'nde Anadolu'nun Türk yurdu haline getirildiği,
- III. Anadolu fetihlerinin bir plan ve program dahilinde gerçekleştirildiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

8. Büyük Selçuklu Devleti'nin en güçlü dönemi olan, devletin sınırlarının en geniş bölgelere ulaştığı dönem aşağıdaki hükümdarlardan hangisine aittir?

- A) Melikşah B) Tuğrul Bey C) Çağrı Bey
D) Alparslan E) Sultan Sencer

9. Aşağıdakilerden hangisi Karahanlıların "siyasi tarihi" ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

- A) Taht kavgaları sonucu Doğu ve Batı olarak ikiye ayrılmışlardır.
B) Orta Asya'da kurulan ilk Müslüman Türk devletidir.
C) Hindistan'a düzenledikleri 17 sefer ile bu bölgeye İslamiyet'i yaymışlardır.
D) Geleneksel Türk devlet teşkilatını devam ettirmişlerdir.
E) Samanoğullarına karşı Gaznelilerle birlikte hareket etmişlerdir.

10. Aşağıdakilerden hangisi Gaznelilerin genel özelliklerinden biri değildir?

- A) Samanilerin hizmetindeki Müslüman Türk komutanlar tarafından kurulmuştur.
B) Sultan Mahmut Dönemi en parlak dönemleridir.
C) Diğer devletlerin aksine ismini kurulduğu kentten almıştır.
D) İpek yolu denetim altına alınarak devletin gelirleri artırılmıştır.
E) Çok uluslu yapısından dolayı ülkede siyasal ve kültürel birliği sağlamak zorlaşmıştır.

11. Karluk, Yağma ve Çiğil topluluklarının birlikte oluşturdukları devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gazneliler B) Karahanlılar
C) Selçuklular D) Moğollar
E) Harzemşahlar

1. Çinlilerle Araplar arasında yapılan Talas Savaşı'nın dünya kültür tarihi açısından en önemli sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kağıt üretiminin Çin'in dışında da yaygınlaşması
- B) Türklerin kitleler halinde İslamiyet'i kabul etmesi
- C) Batı Türkistan'ın Çin baskısından kurtulması
- D) Türk – Arap mücadelesinin sona ermesi
- E) Türklerin Arapların askeri yapısında önemli rol oynaması

2. Karluklar, Müslüman olmamalarına rağmen İslam ordusuyla birleşip 751 Talas Savaşı'nda Çinlilere karşı mücadele etmiş Çin'in yenilgiye uğramasında önemli bir rol oynamışlardır.

Karlukların Çin'e karşı Arapların yanında yer almasında;

- I. Çinlilerin Orta Asya'ya egemen olmak istemesi,
- II. Arapların İslamiyet'i Orta Asya'ya yaymak istemesi,
- III. Orta Asya'da Türk siyasi birliğinin olmaması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3. Karahanlılar Devleti, aşağıdaki özelliklerden hangisiyle Göktürk Devleti'nden ayrılır?

- A) İkili teşkilat sistemini benimsemesi
- B) İslamiyet'i kabul etmesi
- C) Orta Asya'da kurulması
- D) Türk kültürünü anlatan yapıtlara sahip olması
- E) Kurucularının ve halkının Türk olması

4. Gazneli, Selçuklu ve Karahanlı devletlerinden hangisi "etnik kökene" hangisi "kurucusuna" hangisi "kuruluş yeri"ne göre adlandırılmıştır?

	Gazneli	Selçuklu	Karahanlı
A)	Etnik köken	Kuruluş yeri	Kurucusu
B)	Kurucusu	Etnik köken	Kuruluş yeri
C)	Kuruluş yeri	Kurucusu	Etnik köken
D)	Kurucusu	Kuruluş yeri	Etnik köken
E)	Etnik köken	Kurucusu	Kuruluş yeri

5. Büyük Selçuklularda, fethedilen toprağın fethedenin malı olması, aşağıdakilerin hangisinde etkili olmuştur?

- A) Ekberiyet sisteminin güç kazanması
- B) Nakit para ihtiyacının artması
- C) Anadolu Türk siyasi birliğinin sağlanması
- D) Feodal beyliklerin ortaya çıkması
- E) Merkeziyetçi devlet yapısının güçlenmesi

6. İslam dünyasında önemli bir eğitim öğretim kurumu olan Nizamiye Medresesi'ni aşağıdaki devletlerden hangisi kurmuştur?

- A) Karahanlılar
- B) Gazneliler
- C) Selçuklular
- D) Harzemşahlar
- E) Babürler

1.

İLK TÜRK İSLAM DEVLETLERİ			
TOLUNOĞULLARI	(868 - 905)	Mısır'da kuruldu.	Tolunoğlu Ahmet
İHŞİDLER (AKŞİTLER)	(935 - 969)	Mısır'da kuruldu.	Ebu Bekir Mehmet
KARAHANLILAR	(840 - 1212)	Orta Asya'da kuruldu.	Bilge Kül Kadir Han
GAZNELİLER	(963 - 1187)	Afganistan'da kuruldu.	Alp Tigin
SAMANOĞULLARI	(875 - 999)	İran'da kuruldu.	Saman Huda
B. SELÇUKLULAR	(1040 - 1157)	Horasan'da kuruldu.	Selçuk Bey
HARZEMŞAHLAR	(1097 - 1231)	Harzem'de kuruldu.	İl - Arslan
EYYÜBİLER	(1174 - 1250)	Mısır'da kuruldu.	Selahaddin Eyyübi
MEMLÜKLAR	(1250 - 1517)	Mısır'da kuruldu.	Aybeg

İlk Türk İslam devletlerinin kuruldukları yerler ve kurucuları ile ilgili verilen bu tabloya bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Devletlerin adlandırılmasında kurucularının etkili olduğu
 B) Mısır'ın siyasi yapılanmaya uygun bir özellik taşıdığı
 C) Farklı coğrafyalarda Türk hakimiyetinin sağlandığı
 D) Memlukların yıkılışı ile Mısır'daki Türk hakimiyetinin zayıfladığı
 E) Karahanlılar Döneminde merkezi otoritenin güçlü tutulduğu

2.

İlk Müslüman Türk devletleri ile ilgili verilen bu haritaya bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Selçuklu Devleti döneminde Anadolu'ya yönelik fetih hareketlerinde bulunulduğu
 B) Kutsal bölgelere hakim olan ilk Türk İslam Devleti'nin Selçuklular olduğu
 C) Büyük Selçuklu Devleti'nin, Karahanlılar ve Gazneliler ile sınır komşusu olduğu
 D) Bizans İmparatorluğu'nun Türk hakimiyeti sonucu Anadolu'dan uzaklaştırıldığı
 E) Karahanlılar ve Gaznelilerin Asya topraklarında hüküm sürdüğü

3.

KARAHANLILAR	GAZNELİLER	SELÇUKLULAR
Divan-ı Ali Hükümet - Vezir	Divan-ı Vezaret Mali ve genel yönetim Vezir	Divan-ı Saltanat Hükümet- Vezir
Divan-ı Tuğra Resmi Yazışmalar	Divan-ı Risalet Resmi yazışmalar	Divan-ı Tuğra
Divan-ı İstifa Mali	Divan-ı İşraf İç haberleşme - Gizli Haber Alma	Divan-ı İstifa Mütevfi
Divan-ı İşraf Mali ve İdari Teftiş	Divan-ı Vekalet Mali - Vekil-i Has	Divan-ı İşraf İdari ve mali teftiş
Divan-ı Arız Askeri Divan	Divan-ı Arız Askeri Divan	Divan-ı Arız Askeri Divan

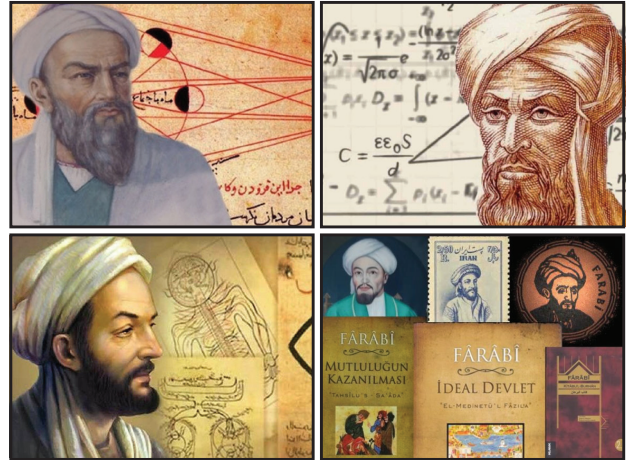
İlk Türk İslam devletlerindeki Divan teşkilatı ile ilgili verilen bu tabloya bakılarak;

- I. Bürokratik işlemlerin Divanlar aracılığı ile yürütüldüğü,
 II. Siyasi yapılanmada hiyerarşik bir düzen sağlandığı,
 III. Devletler arasında benzer siyasi uygulamaların bulunduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) I, II ve III

4.

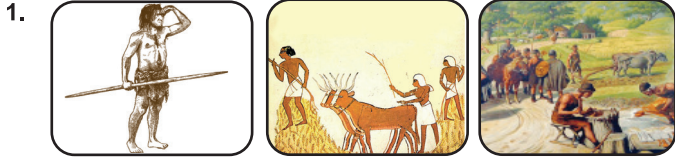

İlk Türk İslam alimleri ile ilgili verilen görsellere bakılarak;

- I. Bilimsel çalışmaların Türk İslam devletleri tarafından desteklendiği,
 II. Tıp, matematik, astronomi, felsefe gibi farklı alanlarda çalışmalar yürütüldüğü,
 III. İslamiyet'in bilimsel faaliyetlere engel oluşturmadığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
 D) II ve III E) I, II ve III

Verilen görsellere bakılarak tarih öncesi çağlarla ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Avcılığın bir geçim kaynağı olduğu
- B) Tarım ve hayvancılığın önem kazandığı
- C) Savaşçı toplum yapısının benimsendiği
- D) Kil tablet işçiliğinde ileri gidildiği
- E) Köyler kurularak yerleşik hayata geçildiği

2. Günümüzde Araplar tarafından kullanılan ve Arap rakamı olarak bilinen rakamları esas olarak Hintli matematikçiler icat etmiştir.

Bu bilgi;

- I. toplumlar arasında kültürel etkileşim yaşandığı,
- II. bilimsel çalışmaların farklı medeniyetlerin katkıları ile ortaya çıktığı,
- III. Hindistan'ın Arap egemenliğini kabul ettiği

durumlarından hangilerine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3. Magna Charta; 1215 yılında İngiltere'de kral ile soylular arasında imzalanan bir belgedir.
- Bu belgeye göre kral;
- Özgür insanları haksız yere tutuklayamayacak,
 - Halkın rızası olmadan halktan vergi toplayamayacaktır.

Buna göre;

- I. Kralın yetkilerinin kısıtlandığı,
- II. İngiltere'de demokratik gelişmeler yaşandığı,
- III. Feodal devlet düzenine son verildiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. Skolastik düşünceye göre, din ile ilgili esaslar değişmez kabul edilmiş, deney ve gözleme dayalı çalışmalar yasaklanmıştır.

Bu durumun aşağıdaki alanların hangisindeki gelişmeleri doğrudan engellediği söylenebilir?

- A) Hukuk
- B) Eğitim
- C) Yönetim
- D) Bilim ve Sanat
- E) Ekonomi

5. • Hititler'de kanun, Büyük Kral'ın yetkisi altındaydı.
- Kral, başkomutan, baş yargıç ve baş rahip sayılıyordu.
- İnsana ve insanın yaşama hakkına saygı duyan ve önem veren bir uygarlık olan Hititler, Anadolu'da bundan binlerce yıl önce halka istediği dine inanma ve istediği dili konuşabilme hakkı vermiştir.
- Kadın ve erkek her koşulda eşit sayılmış ve kanunlar önünde cinsiyet ayrımcılığı yapılmamıştır.

Verilen bu bilgilere bakılarak Hititler ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Medeni kanunun geliştiğine dair uygulamalara rastlandığı
- B) Toplumsal yaşamda dini hoşgörünün egemen olduğu
- C) Devlet yönetiminde demokratik uygulamaların benimsendiği
- D) Tanrı-kral anlayışına dayalı olarak mutlak monarşinin hakim kılındığı
- E) Yargı bağımsızlığının tam olarak sağlanamadığı

6. Yakın zamanda tarihçiler, MS 500 civarlarında yazılan eski Pers destanını ikinci bir defa gözden geçirdiler ve destanın merkezinde Pers prensinin Koreli bir prensesle evlendiği alışılmadık bir hikâye olduğunu fark ettiler.

Verilen bu gazete haberine bakılarak;

- I. sözlü tarihin kesin bir bilgiye ulaşılmasını engellediği,
- II. yeni belgelerin eldeki bilgileri değiştirebildiği,
- III. Persler ile Koreliler arasında siyasi ilişkiler kurulduğu

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

7. Avrupa'da papalar krallara taç giydirecek kadar siyasal yönden güçlenirken, Bizans'ta patrikler aynı güce sahip olamamışlardır.

Bu durumun,

- I. Bizans'ta birden fazla hanedanın yönetime gelmesi,
- II. Patriklerin Ortodoks mezhebinin dini lideri olması,
- III. Patriklerin imparatorlar tarafından seçilmesi

nedenlerinin hangilerinden kaynaklandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

8. **Thucydides'in;** "Biz Atinalılar, politika ile ilgili kararları uygun tartışmalardan sonra alırız; en kötü olan şey, sonuçları tartışılmadan bir politikanın uygulanmasıdır." **sözü ile;**

- I. demokratik devlet anlayışının benimsendiği,
- II. halkın devlet yönetiminde söz sahibi olduğu,
- III. siyasette farklı düşüncelere yer verildiği

durumlarından hangilerine vurgu yaptığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

9.

"Balbal" eski Türklerin yaptığı mezarlar veya kurganların etrafına dikilen mezar taşlarıdır. Bu taşlar kişinin öldürdüğü insanları temsil etmiştir. X. yüzyılda Volga bölgesini dolaşan ünlü Arap gezgin İbni Fadlan Seyehatnamesi'nde şöyle yazar:

"Bir Türk öldüğünde o kişi cesursa ve birini öldürdüyse öldürdüğü her kişi için tahtadan bir insan tasviri oyulup mezarı üstüne yerleştirilir. Bunlar ona cennette hizmet edecek kişilerdir."

Verilen bilgilere bakılarak Balballar ile ilgili;

- I. ahiret inancı ile ilişkilendirilebileceği,
- II. savaşa teşvik amaçlı bir kültür olduğu,
- III. Türklerin savaşçı özelliklerinin bir uzantısı olduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

10. Orta Çağ Avrupası'nda Katolik Kilisesi, dini hakların yanı sıra dünyevi haklara da sahipti. Düşünce alanında, kilisenin koyduğu kurallar geçerliydi ve bunlara aykırı düşünceleri dile getirmek mümkün değildi.

Bu durumun;

- I. kişisel yaratıcılığın ön plana çıkması,
- II. din adamlarının krallar üzerinde etkili olması,
- III. bilimsel gelişmelerin kilise denetimine alınması

gelişmelerinden hangilerini engellediği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

11.

DÖRT HALİFE DÖNEMİ	EMEVLER DÖNEMİ
Halifeler bir çeşit seçim yoluyla belirlendi.	Babadan oğula geçen saltanat modeli uygulandı.
Devlete ait merkez binası yoktu.	Devlete ait merkez binaları inşa edildi.
Bütün Müslümanlar eşit kabul edilmişti.	Arap milliyetçiliği politikası izlendi.
Devlete ait resmî dil ve resmî para yoktu.	Arapça resmî dil hâline getirildi, ilk İslam parası bastırıldı.

Bu tabloya bakılarak verilen dönemlerin;

- I. egemenlik anlayışı,
- II. ümmetçilik politikası,
- III. devlet örgütlenmesi

durumlarından hangilerinde farklılaştıkları söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

12. Moğolları yenilgiye uğratan ilk Türk İslam Devleti olan Memlûkların bu zaferi; Moğolları durduran savaş olarak tarihe geçmiştir.

Sözü edilen bu savaş ve kazanılan zaferde etkili olan Memlûk sultanı aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Ayn-ı Calut -Baybars
B) Zatü's Savari-Bilge Kağan
C) Ecnadeyn-Tartk bin Ziyad
D) Ayn-ı Calut -Aybeg
E) Hittin-Selahattin Eyyübi

13. Aşağıdakilerden hangisi On İki Hayvanlı Takvimini kullanan Türk devletlerinden biri değildir?

- A) Büyük Hun İmparatorluğu
- B) Büyük Selçuklu Devleti
- C) Köktürkler
- D) İtil Bulgarları
- E) Uygurlar

14. Yerleşik yaşam ile birlikte insanlar üretici konuma geçmişlerdir. Bu dönemde mülkiyet düşüncesi ortaya çıkmış ve gelir dağılımındaki dengesizlikler sınıf farkını ortaya çıkarmıştır.

Buna göre;

- I. ekonomik gelişmeler,
- II. kültürel faaliyetler,
- III. yönetim şekilleri

olgularından hangilerindeki değişikliğin sınıf farkına neden olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

15. Tanım: Çok sayıda tarihi malzemeden, tarih biliminin yöntemlerini kullanarak yeni bir tarihi hükme ulaşmaya terkip denir.

Bu tanıma göre, bir tarih araştırmacısının;

- I. Belgelerden yararlanarak bilimsel sonuçlara ulaşmak,
- II. Olaylara etki eden sosyal, psikolojik ve doğal etkenleri göz önünde bulundurmak,
- III. Olayları günümüz koşulları ile yorumlamak

durumlarından hangilerine dikkat etmek zorunda olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

16. Yapılan kazı ve araştırmalarda Anadolu'da çok sayıda yerleşim bölgesi ortaya çıkarılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Anadolu'da ortaya çıkarılan yerleşim bölgelerinden biri değildir?

- A) Beldibi
- B) Çayönü
- C) Truva
- D) Tollense Vadisi
- E) Alacahöyük

17. Konya yöresinde bakır ve kurşun madenleri bulunmamasına rağmen, Çatalhöyük'te bu madenlerden yapılmış boncuk ve yüzük gibi takılara rastlanması;

- I. bölgede yaşayanların başka toplumlarla ticaret yapması,
- II. insanlık tarihinin ilk şehir yerleşmesi olarak kabul görmesi,
- III. maden işçiliğinin yanında bölgede dokumacılık, çanak ve çömlek yapımının da gelişmesi

durumlarından hangileri ile açıklanabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

18. Hititler, Babil topraklarını ele geçirerek Mezopotamya uygarlığı ile doğrudan ilişki kurmuştur.

Bu durumun,

- I. merkezi bir devlet anlayışına sahip olunması,
- II. Mezopotamya'daki gelişmelerin Anadolu'ya taşınması,
- III. güçlü ve sürekli ordular kurulması

gelişmelerinden hangilerine yol açtığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

19. Aşağıdakilerden hangisi Anadolu'da Roma Dönemi'nden kalan eserler arasında gösterilemez?

- A) Bozdoğan Kemer
- B) Çemberlitaş
- C) Augustus Tapınağı
- D) Asklepion Sağlık Merkezi
- E) Aspendos Tiyatrosu

20. İlk Çağ'da Anadolu toplumlarında köleler;

- Bedel ödeyerek hürler sınıfına geçebilmişlerdir.
- Belli ölçüde mal edinme hakkına sahip olmuşlardır.
- Suç işlediklerinde yarım insan kabul edildikleri için hürlerle oranla yarı yarıya cezalandırılmışlardır.

Verilen bu bilgilere bakılarak Anadolu toplumları ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Kişilere özel mülkiyet hakkı tanıdıkları
- B) Farklı sınıflara farklı muamelelerde bulundukları
- C) Ticari faaliyetlerde geliştikleri
- D) Sınıflar arası geçişe izin verdikleri
- E) Farklı sınıflardan meydana geldikleri

21. Rusları etkileyerek, devlet ve ordu teşkilatı yönüyle Rus knezliklerine örnek olan Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hazarlar
- B) Avarlar
- C) Bulgarlar
- D) Oğuzlar
- E) Kıpçaklar

22. Macaristan'a göç eden _ _ _ toplulukları Hristiyanlığı kabul ederek Türklüklerini kaybettiler. Oğuzlarla yaptıkları mücadeleler Dede Korkut Hikayelerine konu olmuştur.

Verilen parçadaki boşluk aşağıdaki Türk devletlerinden hangisi ile tamamlanırsa doğru bir bilgi verilmiş olur?

- A) Peçenekler
- B) Hunlar
- C) Kırgızlar
- D) Kıpçaklar
- E) Türgişler

23. Türgişler Dönemi'nde Soğd alfabesinden yararlanılarak bir Türk alfabesi yapılmış, Çin parasına benzer ilk Türgiş parası Baga Tarkan tarafından kendi adına bastırılmıştır.

Buna göre Türgişler ile ilgili;

- I. Farklı toplumlar ile kültürel etkileşim yaşadıkları,
- II. Baga Tarkan Dönemi'nde bağımsızlıklarını kazandıkları,
- III. Çin ile ticari faaliyetlerde bulundukları

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

24. Kök Türk hükümdarı Bilge Kağan'ın şehirlerin surlarla çevrilmesi, Budizm ve Taoizm'in tanıtılması gibi istekleri Kurultay tarafından reddedilmiştir.

Verilen bilgilere bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Hanedan üstünlüğüne dayalı bir yönetimin benimsendiği
- B) Bilge Kağan'ın şehirlerin korunması yönünde bir tavır sergilediği
- C) Hükümdarın her teklifinin mecliste kabul görmeyebileceği
- D) Demokratik bir tutum sergilendiği
- E) Kurultay'ın hükümdar üzerinde etkili olduğu

25. İslamiyet Öncesi Türk Tarihi ile ilgili aşağıdakilerin hangisinde I.de verilenin II.ye ortam hazırladığı söylenemez?

I	II
A) Veraset sisteminin düzensiz olması	Taht kavgalarının yaşanması
B) Yerleşik hayata geçilmesi	Mimari alanda gelişmesi
C) Törelere uyulması	Demokratik uygulamaların desteklenmesi
D) Dini ve milli günlerin birlikte kutlanması	Toplumsal dayanışmanın güçlenmesi
E) Tarımsal faaliyetlerin yaygınlaşması	Sulama kanallarının yapılması

26. Aşağıdakilerden hangisi İslamiyetten Önceki Türk tarihine ait sözlü edebiyat örnekleri arasında gösterilemez?

- A) Destanlar B) Savlar C) Sagular
D) Kitabeler E) Koşuklar

27. Aşağıdakilerden hangisi Orta Asya Türk devletlerinde gelişen sanat dallarından biri değildir?

- A) Ahşap işlemeciliği B) Dokumacılık
C) Maden işlemeciliği D) Hat
E) Minyatür

28. İskitlerle Persler arasındaki mücadelelerin konu olduğu edebi eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karabalgasun Yazıtları
B) Alp Er Tunga Destanı
C) Orhun Kitabeleri
D) Dede Korkut Hikayeleri
E) Türeyiş Destanı

29. Truva, Alışar ve Alacahöyük'ün ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mutlak krallıklara ev sahipliği yapmaları
B) Tarımsal faaliyetlerde bulunmaları
C) Tarih öncesine ait merkezler olmaları
D) Tek Tanrılı inancın benimsendiği ilk topraklar arasında yer almaları
E) İlk yazılı eserlerin bırakıldığı coğrafyada bulunmaları

30. 1258'de Bağdat'a giren Moğollar Abbasi Devleti'ne son verdiler. Bunun üzerine Abbasi hilafeti Mısır'da devam etti.

Mısır'daki Abbasi halifeliğine hangi devlet tarafından son verilmiştir?

- A) Osmanlılar B) Memlükler
C) Eyyubiler D) Fatimiler
E) İlhanlılar

31. Arapların büyük bir kısmını bedevi denilen göçebeler oluşturuyordu. Toplumun temeli kabile teşkilatına dayanıyordu. Kabileler arasında sürekli mücadeleler yaşanıyordu. Araplarda kölelik yaygındı. Kadının miras hakkı yoktu. Kız çocuklarına önem verilmez ve diri diri toprağa gömülürdü.

Buna göre İslamiyet Öncesi Arabistan ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Toplumda birlik ve beraberliğin sağlanamadığı
B) Tarım ekonomisinin benimsendiği
C) Kişisel hak ve özgürlüklerin engellendiği
D) Toplumsal eşitliğe önem verilmediği
E) Siyasal birliğin kurulamadığı

32. Araplar arasında en yaygın inanç putperestlik olup her kabilenin ayrı bir putu vardı. Putlar Mekke şehrindeki Kâbe'de idi. Araplar her yıl Kâbe'deki putları ziyaret etmek için Mekke'ye gelir ve onlara kurban keserlerdi.

Buna göre;

- I. Mekke'nin dini bir merkez olduğu,
II. Araplar arasında kültürel birlik sağlandığı,
III. Kabileler arasındaki rekabet ve kan davalarının sona erdiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

33. Endülüs Emevilerinin Kurtuba ve Gırnata'da açtıkları medreselerde Hristiyanlarda eğitim görmüştür.

Buna göre;

- I. Bilimsel alanda İslam dünyasının Avrupa'dan daha ileri düzeyde olduğu,
II. Müslümanların farklı dinlere karşı hoşgörülü davrandığı,
III. Müslümanların eğitime önem verdiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

34. Hz.Ömer Dönemi'nde fethedilen yerler idari birimlere ayrılmış, Divan teşkilatı kurulmuş ve ordugahlar oluşturulmuştur.

Bu gelişmelere,

- I. sınırların genişlemesi,
II. devlet teşkilatlanmasına ihtiyaç duyulması,
III. halifelerin seçimle belirlenmesi

durumlarından hangilerinin ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

35. Karahanlılarda Arapça ve Fransızca'nın Gazneliler ve Selçuklular kadar etkili olmamasında;

- I. Türklerin yaşadığı Orta Asya'da hüküm sürmeleri,
II. Türkçeye büyük önem vermeleri,
III. İlk Türk - İslam eserlerini kaleme almaları

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

36. Kilise ve papanın güçlenmesinden dolayı Orta Çağ'da kurulan devletlerin çoğunda hükümdarlar egemenliklerini dine dayandırmışlar ve din adamları devlet yönetiminde etkili olmuşlardır.

Buna göre Orta Çağ ile ilgili;

- I. Laik olmayan uygulamalara yer verildiği,
II. Siyasi otoritenin dini otoritenin gölgesinde kaldığı,
III. Siyasi istikrarın sağlanamadığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

37. Emeviler devrinde Kuteybe bin Müslim Maveraünnehir'i fethetmiş, ancak bu dönemde Türkler arasında İslamiyet yayılmamıştır.

Emevilerin aşağıdaki özelliklerinden hangisi bu durumun ortaya çıkmasında etkili olmuştur?

- A) Halifeliği saltanat makamına dönüştürmeleri
B) Mevali politikasını uygulamaları
C) İstanbul'u kuşatmaları
D) İslamiyet'i İspanya'ya kadar götürmeleri
E) Arapça'yı resmi dil ilan etmeleri

38. Orta Çağ Avrupası'nda Katolik Kilisesi, dini hakların yanı sıra dünyevi haklara da sahipti. Düşünce alanında, kilisenin koyduğu kurallar geçerliydi ve bu kurallara aykırı düşünceleri dile getirmek mümkün değildi.

Bu durumun,

- I. hümanizm düşüncesinin yaygınlaşması,
II. kişisel yaratıcılığın ön plana çıkması,
III. bilim, sanat ve edebiyat alanında gelişmeler yaşanması

gelişmelerinden hangilerinin ortaya çıkışını engellediği söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

39. Gaznelilerde yöneticiler Türk unsurlardan oluşurken, halk ise Afgan, Fars, Türk ve Hintlilerden oluşmuştur.

Gaznelilerin bu çok uluslu yapısının;

- I. devletin kısa ömürlü olması,
II. Türkçenin gelişiminin yavaşlaması,
III. kültürel birliğin sağlanması

gelişmelerinden hangilerini ortaya çıkardığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

40. "Türk unsurunun az olduğu bölgelerde kurulan devletlerin ömrü çok uzun olmamıştır." diyen bir tarihçi bu yargısına aşağıdaki devletlerden hangisini örnek olarak gösterebilir?

- A) Türkiye Selçukluları
B) Memlükler
C) Tolunoğulları
D) Karahanlılar
E) Eyyübililer

41. Erzurum'un bir ilçesi olan Pasinler'de aşağıdaki beyliklerden hangisine ait eser bulunması beklenebilir?

- A) Danişmentliler
B) Saltuklular
C) Artuklular
D) Mengücekliler
E) Çaka beyliği

42. Türk - İslam devletlerinde bilime önem verildiğini savunan bir araştırmacı bu görüşüne;

- I. kütüphanelerin kurulması,
II. Celali takviminin hazırlanması,
III. medreselerin açılması

gelişmelerinden hangilerini kanıt olarak gösterebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

43. Selçuklu Sultanı Melikşah Dönemi'nde kurulan rasathanede astronomi alanında önemli çalışmalar yapılmıştır.

Yapılan çalışmalar sonucu "Celali Takvimi" adıyla bilinen takvimin hazırlanmasında büyük katkı sağlayan bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uluğ Bey B) Ali Kuşçu
C) Ömer Hayyam D) Gazali
E) İbn-i Rüşd

44. Bir olayın tarih bilimi tarafından incelenebilmesi için üzerinden belirli bir sürenin geçmesi gerekmektedir.

Bu durumun;

- I. incelemeleri objektif olarak yürütebilmek,
II. tarihi olayın evrensel sonuçlara sahip olup olmadığını görebilmek,
III. toplumlar arası etkileşimi değerlendirebilmek

nedenlerinin hangilerinden kaynaklandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

45. Avrupa'nın bilim ve teknik alanında gelişmesinde aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden daha önce etkili olmuştur?

- A) Reform B) Coğrafi Keşifler
C) Haçlı Seferleri D) Fransız İhtilali
E) Rönesans

46. Aşağıdaki İlk Çağ toplumlarından hangisinde meclise dayalı bir devlet anlayışının varlığından söz edilebilir?

- A) Hititler B) Lidya C) Mısır
D) Sümer E) Babil

47. Kök Türk Devleti Tapo Kağan Dönemi'nde Çin edebiyatının ve felsefesinin önemli eserlerini Türkçe'ye tercüme ettirmiştir.

Buna göre;

- I. Ulusçu bir devlet anlayışına uygun hareket edildiği,
II. Türkler ile Çinliler arasında kültürel etkileşim yaşandığı,
III. Kültürel faaliyetlerin devlet tarafından desteklendiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

48. Aşağıdaki Türk devlet ya da beyliklerinden hangisi denizcilikle uğraşmamıştır?

- A) Türkiye Selçukluları B) Karesioğulları
C) Karamanoğulları D) Aydınoğulları
E) Menteşeoğulları

49. Aşağıdakilerden hangisi Nizâm'ülmülk'ün Selçuklu devlet idaresi ile ilgili kaleme aldığı eserinin adıdır?

- A) Siyasetname B) Kutadgu Bilig
C) Divan-ı Hikmet D) Atabetü'l Hakayık
E) Seyahatname

50. Aşağıdaki kavramlardan hangisinin İslam öncesi Türk topluluklarının dini inanışları ile ilgili olduğu söylenemez?

- A) Şamanizm B) Kurgan C) Kurultay
D) Balbal E) Yuğ töreni

51. Aşağıdaki Türk devletlerinden hangisinin kuruluşunda Kavimler Göçü'nün etkili olduğu söylenebilir?

- A) Avrupa Hunları B) Avarlar
C) Kök Türkler D) Uygurlar
E) Hazarlar

52. Karahanlılar, İslamiyet'i kabul eden ilk Türk Devleti'dir ve ilk Türk İslam mimarisinin de örneklerini vermişlerdir.

Buna göre;

- I. Ribat,
II. Bimarhane,
III. Medrese

eserlerinden hangilerinin Karahanlılara özgü olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

53. Arabistan'da siyasi birliğin kurulmaya başlanması ve İslamiyet'in Arabistan'da en güçlü din haline gelmesi aşağıdaki olayların hangisinin ardından gerçekleşmiştir?

- A) Mekke'nin Fethi
B) Hayber Kalesi'nin alınması
C) Hudeybiye Antlaşması
D) Mute Seferi
E) Nihavend Savaşı

54. Aslantepede yapılan kazılar sonucunda; MÖ. 3300 - 3000 yıllarına ait bir kerpiç saray, MÖ. 3600 - 3500'lere ait tapınak, iki bini aşkın mühür baskısı bulunmuştur. Elde edilen veriler göstermektedir ki o dönemde Aslantepede, aristokrasinin doğduğu ve ilk devlet şeklinin ortaya çıktığı resmi, dini ve kültürel bir merkezdir. Kazılarda, dünyanın en eski kılıçları kabul edilen üzeri işlemeli kılıçlara ve iki farklı ırka ait olduğu tespit edilen kafatası ve kemiklere rastlanmıştır.

Buna göre, Aslantepede Höyüğü için;

- I. Tarihi devirlere geçildiği,
II. Yerleşik yaşamın izlerine rastlandığı,
III. İlk siyasi örgütlenmenin ortaya çıktığı

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

55. Arkeolojik kazılarda Asurluların başkenti Ninova'da Lidya paralarına, Kayseri Kültepe ve Boğazköy'de Asurlulara ait kil tabletlere, Sicilya'da Fenikelilere ait fil dişi işlemelere, Sinop'ta İyon madeni eşyalarına rastlanmıştır.

Buna göre;

- I. Uluslararası ticari faaliyetlerde bulunulduğu,
II. Farklı toplumlar arasında kültürel etkileşim yaşandığı,
III. Merkeziyetçi devlet anlayışının yaygınlık kazandığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

56. MÖ. 1200'lerde Akalar tarafından kurulan İyonya Uygarlığı'nda siyasi birlik kurulamamıştır. Efes, Milet, Priene, Foça, Sisam ve Sakız gibi yerler önemli İyon site devletleridir.

İyon Uygarlığı'nda siyasi birliğin kurulamamasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Koloniler arası rekabet
B) Benimsenen yönetim şekli
C) Demografik yapı
D) Coğrafi konum
E) Toplumsal ihtiyaçlar

57. İlk Çağ topluluklarındaki dini inanışlar uygarlıkları birçok alanda etkilemiştir.

Bu duruma;

- I. Mikenlerin kuyu mezarlar yapması,
II. Mısır'da mumyacılığın gelişmesi,
III. Hititlerde anal adı verilen yıllıkların yazılması

gelişmelerinden hangileri örnek gösterilebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

58. Moğol İmparatorluğu ile ilgili olarak verilen aşağıdaki bilgilerden hangisi **yanlıştır**?

- A) Devlet meseleleri Kurultay'da görüşülmüştür.
B) Komşu kültür ve devletlerden etkilenmemiştir.
C) Dünyanın en geniş kara imparatorluğunu kurmuştur.
D) Başa geçen hükümdarların Cengiz soyundan olması zorunluluğu vardır.
E) Veraset sistemi benimsenmiştir.

59. I. Kuzey Afrika'da fetihler yapılması
II. İslam donanmasının kurulması
III. Mevali politikasının uygulanması

Verilenlerden hangileri Hz. Ömer ve Emeviler Dönemi'nin ortak özellikleri arasında yer alır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

60.

Devlet	Özellikler
	Hindistan'da İslam dininin yayılmasına öncülük eden Türk İslam devletidir.
	Hicaz'a hakim olan ilk Türk İslam devletidir.
	Orta Asya'da kurulan ilk Türk İslam devletidir.
	Veraset sistemini benimsemeyen Türk İslam devletidir.

Aşağıdaki Türk - İslam Devletleri verilen tabloya yerleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) Memlükler
B) İhşidiler
C) Gazneliler
D) Tolunoğulları
E) Karahanlılar

61.

"Tarihçi olmak için daima kıyıda durmak gerekir."

George Mosse

George Mosse'un bu sözü ile tarihçinin;

- I. objektif olma,
II. belgelere dayanma,
III. neden - sonuç ilişkisi kurma

özelliklerinden hangilerine sahip olması gerektiğini savunmuştur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

Karekodu okutup cevaplarınızı optiğe işaretleyerek tarama sonuçlarınıza, soruların video çözümlerine ve size özel hazırlanmış Geri Kazanım Testi'ne ulaşabilirsiniz.

1. I. Edebiyatta toplumculuk akımının gelişmesi
II. Çağdaş Türk tiyatrosu oluşturma yolunda çalışma yapılması
III. Türk sinemasında toplumsal sorunlara ağırlık verilmesi
IV. Özel televizyon kanallarının yayın hayatına başlaması

Verilenlerden hangileri 1960 – 1980 yılları arasında Türkiye'deki sosyal ve kültürel hayatta görülen gelişmeler arasında yer almaz?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) Yalnız IV
D) I ve III E) II ve IV

2. Soğuk savaş sonrası dönemde uluslararası barışı koruma faaliyetleri önem kazanmıştır. Türkiye de TBMM kararları çerçevesinde barışı koruma ve uygulama gelişmelerine barış gücü olarak katılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu kapsamda Türk askerinin görev aldığı bölgelerden biri değildir?

- A) Pakistan B) Bosna–Hersek C) Kosova
D) Afganistan E) Somali

3. Soğuk Savaş ve Yumuşama dönemlerinde ortaya çıkan aşağıdaki sorunlardan hangisi nükleer savaş çıkması ihtimali karşısında tarafların geri adım atması ve füzelerin karşılıklı olarak sökülmesiyle çözüme kavuşturulmuştur?

- A) Filistin B) Bosna C) Küba
D) Mısır E) Kıbrıs

4. 1948 yılında başlayan İsrail – Mısır savaşının 26 Mart 1979'da resmen sona ermesini sağlayan, 5 – 17 Eylül 1978 tarihli Washington Görüşmeleri aşağıdaki adlardan hangisiyle anılmaktadır?

- A) Camp David
B) Kahire
C) Dayton
D) Quebec
E) Tahran

5. Kıbrıs Barış Harekâtı sonrasında Türkiye'ye silah ambargosu uygulayan ülke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) SSCB B) İran C) Fransa
D) İngiltere E) ABD

6. Aşağıdakilerden hangisi, 1962 yılında SSCB'nin Küba'ya füze yerleştirmesiyle başlayan ve SSCB ile ABD arasındaki ilişkileri daha da gerginleştiren Küba Buhranı'nın Türkiye'yi ilgilendiren sonuçlarından biridir?

- A) Türkiye'deki ABD'ye ait Jüpiter füzelerinin sökülmesi
B) Türkiye'nin Kore'ye asker göndermesi
C) Türkiye'nin Batı Bloku içerisinde yer alması
D) Türk topraklarının NATO güvencesine altına alınması
E) Türkiye'ye Truman Doktrini doğrultusunda Amerikan desteğinin artması

7. Türkiye'de 1960'tan itibaren planlı ve hızlı kalkınmayı hedefleyen yeni bir ekonomi anlayışı benimsenmiştir.

Bu anlayış çerçevesinde devletin ekonomik, sosyal ve kültürel amaçlarının belirlenmesinde hükümete danışmanlık yapmak ve belirlenen amaçlar için ön çalışmalarda bulunmak üzere aşağıdakilerden hangisi kurulmuştur?

- A) Milli Güvenlik Konseyi
B) Devlet Planlama Teşkilatı
C) TÜBİTAK
D) Devlet İstatistik Enstitüsü
E) Türkiye Sanayi ve Maadin Bankası

8. I. 1924 Anayasası
II. 1961 Anayasası
III. 1982 Anayasası

Türkiye Cumhuriyeti'nin yukarıda sıralanan anayasalarından hangileri halk oyuna sunulmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

1. 19. yüzyıl başlarından itibaren Rusya tarafından Ermeni nüfusu yerleştirme politikasıyla başlayan, 1923'te SSCB tarafından özerk bölge statüsü verilen ve 1988'den itibaren yaşanan süreçte Hocalı Katliamı'nın da yapıldığı Dağlık Karabağ, aşağıdaki ülkelerin hangileri arasında çatışma ve tartışma konusu olmaya devam etmektedir?

A) İran – Irak
B) Rusya – Azerbaycan
C) Ermenistan – Azerbaycan
D) Gürcistan – İran
E) Suriye – Ermenistan

2. Avrupa Birliğine adaylık için başvuruda bulunan ülkelerin tam üyeliği kabul edilmeden önce karşılaması gereken kriterler Kopenhag'da belirlenmiştir.

Kopenhag Kriterleri'ne göre aday ülkelerin, aşağıdaki alanlardan hangisinde belirli bir seviyeye gelmiş olması beklenmemektedir?

A) Hukukun üstünlüğü
B) İnsan hakları
C) Azınlık hakları
D) Piyasa ekonomisi
E) Etnik birlik

3. I. Üye devletlerin ekonomi politikalarını birbirlerine benzetmek
II. Üye devletler arasında, siyasi birliği sağlanmış bir Avrupa devleti meydana getirmek
III. Ortak tarım politikası ile tarımsal üretimi artırmak

Yukarıdakilerden hangileri, Avrupa Birliğinin amaçları arasında yer alır?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

4. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de 1960 – 2000 yılları arasında görülen bilimsel veya teknolojik gelişmelerden biri değildir?

A) Tübitak Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun (TÜBİTAK) kurulması
B) İlk televizyon yayınının başlaması
C) İlk internet bağlantısının kurulması
D) İlk radyo yayınının başlaması
E) İlk organ naklinin yapılması

5. Balkanlar, Kafkaslar ve Orta Doğu'da,

- I. etnik ve dinî kaynaklı parçalanmışlık olması,
II. coğrafi konumların stratejik bakımdan önemli olması,
III. bu bölgelerdeki devletlerin, büyük devletlerin parçalanmasıyla ortaya çıkması

durumlarından hangilerinin bölgesel sorunlar yaşanmasına neden olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

6. Aşağıdakilerden hangisi 1961 Anayasası'nı 1982 Anayasası'ndan ayıran özelliklerden biridir?

A) Herkesin kişiliğine bağlı dokunulmaz, devredilemez, hak ve hürriyetlere sahip olması
B) Parlamentonun iki ayrı meclisten oluşması
C) Yasama üstünlüğünün kabul edilmesi
D) Herkesin ayırım gözetmeksizin kanunlar önünde eşit olması
E) İnsan haysiyetiyle bağdaşmayan ceza konulması